

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W SZCZECINKU
I ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA ROK 2025**

Spis treści

Podstawy prawne zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku:.....	3
1. ANALIZA FINANSOWA.....	4
2. STRUKTURA ORGANIZACYJNA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W SZCZECINKU	6
3. REHABILITACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	7
4. ŚWIADCZENIA W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	21
5. WIELOFUNKCYJNA PLACÓWKA POMOCY RODZINIE W SZCZECINKU.....	21
6. USAMODZIELNIANIE WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ ORAZ OŚRODKÓW WYMIENIONYCH W ART. 88 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ Z DNIA 12 MARCA 2004 R.....	25
7. PUNKT INTERWENCJI KRYZYSOWEJ I PORADNICTWA SPECJALISTYCZNEGO PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ	25
8. REALIZACJA PROJEKTÓW FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW UE.....	27

Podstawy prawne zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku:

- *Ustawa z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.*
- *Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.*
- *Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.*
- *Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.*
- *Ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji.*
- *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.*
- *Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka.*
- *Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.*
- *Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.*
- *Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.*
- *Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.*
- *Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.*
- *Ustawa z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.*
- *Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny.*
- *Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego.*
- *Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy.*
- *Statut Powiatu Szczecineckiego.*
- *Statut Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku.*

1. ANALIZA FINANSOWA

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku w roku 2025 środki finansowe wydatkowane w ramach budżetu na zadania z zakresu polityki społecznej wyniosły 15 974 432,44 zł. Poziom wydatków całego budżetu w stosunku do roku poprzedniego wzrósł o 4 209 620,31 zł, tj. o 35,78%.

Najwyższy poziom wydatków odnotowano w *dziale 855 – Rodzina*, gdzie wydatkowano 10 308 232,84 zł, co stanowiło 64,53% ogólnych wydatków budżetu, w tym:

- rozdział 85508 - *Rodziny zastępcze*: 8 167 360,84 zł (51,13% budżetu)
- rozdział 85510 - *Działalność placówek opiekuńczo wychowawczych*: 2 036 945,00 zł (12,75% budżetu)
- rozdział 85595 – *Pozostała działalność* (środki z Funduszu Pomocy Ukrainie): 103 927,00 zł (0,65% budżetu).

Największy wzrost wydatków wystąpił w rozdziale 85295 – *Pozostała działalność*, co związane było z realizacją, od połowy 2024 roku, projektów unijnych Regionalne Centrum Kryzysowe (RCK) i Regionalna Sieć Diagnostyczno-Terapeutyczna (RSDT). Wydatki w tym rozdziale wzrosły o 2 068 369,93 zł, głównie w wyniku realizacji inwestycji o wartości 1 310 609,60 zł obejmujących adaptację pomieszczeń na potrzeby realizacji obu projektów oraz zakupu samochodu osobowego na potrzeby projektu RCK. Należy podkreślić, że oprócz środków zewnętrznych inwestycje te zostały również dofinansowane ze środków własnych Powiatu Szczecineckiego w wysokości 185 809,60 zł.

Tabela nr 1.1. Wysokość wydatków na projekty unijne w latach 2024-2026.

Rok	2024	2025	2026 / przewidywane
	kwota	kwota	kwota
Rodzaj wydatków			
Regionalne Centrum Kryzysowe (RCK) w tym:	249 411,34 zł	1 548 295,36 zł	1 205 050,91 zł
- środki zewnętrzne	249 411,34 zł	1 454 744,89 zł	1 205 050,91 zł
- środki własne powiatu	0,00 zł	93 550,47 zł	0,00 zł
Regionalna Sieć Diagnostyczno-Terapeutyczna (RSDT) w tym:	21 420,28 zł	790 714,31 zł	842 504,54 zł
- środki zewnętrzne	21 420,28 zł	698 455,18 zł	842 504,54 zł
- środki własne powiatu	0,00 zł	92 259,13 zł	0,00 zł
RAZEM (RCK + RSDT)	270 831,62 zł	2 339 009,67 zł	2 047 555,45 zł

Źródło: Opracowanie na podstawie danych za 2025 r.

Drugą pozycją o największym wzroście wydatków był rozdział 85508 – *Rodziny zastępcze* – wzrost o 1 315 898,41 zł tj. o 19,21%, który wynikał głównie ze zwiększenia wydatków na świadczenia dla RZ o 499 008,15 zł oraz na wynagrodzenia bezosobowe wraz z pochodnymi dla osób sprawujących pieczę zastępczą o 436 343,06 zł.

Tabela nr 1.2. Wysokość oraz struktura procentowa wydatków na rodzinną pieczę zastępczą w latach 2024-2026.

Rok	2024		2025		2026/przewidywane	
	Kwota	%	kwota	%	kwota	%
Świadczenia społeczne dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków r.z.	3 688 969,32 zł	53,84%	4 187 977,47 zł	51,28%	3 566 100,00 zł	43,66%
Porozumienia – środki przekazane innym powiatom	489 856,34 zł	7,15%	548 622,07 zł	6,72%	530 000,00 zł	6,49%
Wynagrodzenia zawodowych rodzin wraz z pochodnymi oraz zatrudnienie osób do pomocy i koordynatorów um. zlecenia	1 877 740,37 zł	27,41%	2 314 083,43 zł	28,33%	3 293 541,00 zł	40,33%
Szkolenia, specjaliści, promocja rodzicielstwa zastępczego	133 598,21 zł	1,95%	145 676,40 zł	1,78%	168 400,00 zł	2,06%
Oplaty – czynsze, utrzymanie mieszkań treningowych	295 243,35 zł	4,31%	424 482,58 zł	5,20%	488 000,00 zł	5,98%
Zatrudnienie koordynatora – um. o pracę	366 054,84 zł	5,34%	546 518,89 zł	6,69%	588 559,00 zł	7,21%
RAZEM PIECZA RODZINNA	6 851 462,43 zł	100%	8 167 360,84 zł	100%	8 634 600,00 zł	100%

Źródło: Opracowanie na podstawie danych za 2025 r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie udziela także wsparcia osobom niepełnosprawnym w ramach otrzymywanych środków finansowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, które są środkami pozabudżetowymi.

Wysokość wydatkowanych środków PFRON w roku 2025 na realizację poszczególnych zadań kształtowała się następująco:

- PFRON Algorytm 5 525 998,18 zł
- Program Aktywny Samorząd 770 621,98 zł
- Zajęcia klubowe w WTZ 89 175,00 zł
- Samodzielność-Aktywność-Mobilność 27 204,72 zł

Łączna wartość działań PCPR realizowanych ze środków PFRON wyniosła 6 412 999,88 zł, co wraz ze środkami budżetowymi w wysokości 15 974 432,44 zł daje kwotę 22 387 432,32 zł. Szczegółowa analiza wydatkowania tych środków została przedstawiona w dalszej części sprawozdania.

Tabela nr 1.3. Zestawienie projektów realizowanych w roku 2025 przez PCPR.

Nazwa projektu	Program	Główny cel projektu	Wartość projektu	Pozyskane dofinansowanie	Realizator projektu
Regionalne Centrum Kryzysowe	Europejski Fundusz Społeczny Plus, Priorytet FEPZ.0 6 Fundusze Europejskie na rzecz aktywnego Pomorza Zachodniego 2021-2027 Działanie 6.23 Usługi wczesnej interwencji kryzysowej oraz usługi dla osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych wykluczeniem mieszkaniowym	Głównym celem projektu RCK jest utworzenie profesjonalnej sieci punktów, w których mieszkańcy mogą bezpłatnie skorzystać z profesjonalnych usług z obszaru interwencji kryzysowej/psychologicznej dla osób w trakcie i po przebyciu kryzysie psychicznym. Rezultatem projektu będzie zwiększenie dostępności usług wsparcia. W ramach działań projektu powstaną u parterów tzw. Regionalne Centra Kryzysowe (RCK), w których będzie pracować kadra przygotowana do reakcji w chwilach kryzysów życiowych. Usługi te świadczone będą w formie ambulatoryjnej oraz wizyt w środowisku w miejscu pobytu osób wymagających wsparcia. W ramach projektu zostaną zrealizowane m.in.: - remont, adaptacja i wyposażenie pomieszczeń, - zakup samochodu przeznaczony dla grupy specjalistów świadczących wsparcie mobilne, - zatrudnienie kadry specjalistów świadczących usługi wsparcia.	Budżet projektu dla Powiatu Szczecineckiego/PCPR jako partnera w latach 2024-2029 to 4 776 000 zł	W roku 2025 wydatkowano 1.454.744,89 zł,	Województwo Zachodniopomorskie – Lider projektu, 7 Partnerów projektu, w tym Powiat szczecinecki /PCPR;
Regionalna Sieć Diagnostyczno-Terapeutyczna	Europejski Fundusz Społeczny Plus, Priorytet FEPZ.0 6 Fundusze Europejskie na rzecz aktywnego Pomorza Zachodniego 2021-2027 Działanie 6.22 Kompleksowe wsparcie na rzecz rodziny	W ramach projektu RSĐT zostanie utworzone w Szczecinku Centrum Diagnostyczno-Terapeutyczne, co zapewni zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług z zakresu diagnozy i terapii dzieci i młodzieży oraz wzrost świadomości społecznej na temat szkodliwości alkoholu dla zdrowia kobiety oraz przebiegu ciąży. Przeprowadzony zostanie remont, adaptacja i wyposażenie pomieszczeń oraz zatrudniona zostanie kadra specjalistów świadczących usługi diagnozy i terapii dzieciom dotkniętym FAS/FASD oraz ich opiekunom.	Budżet projektu dla Powiatu Szczecineckiego/PCPR jako partnera w latach 2024-2029 to 3 713 070 zł	W roku 2025 wydatkowano 698.455,18 zł	Województwo Zachodniopomorskie – Lider projektu, 5 Partnerów projektu, w tym Powiat szczecinecki /PCPR.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych za 2025 r.

2. STRUKTURA ORGANIZACYJNA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W SZCZECINKU

W ramach struktury organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na koniec roku 2025, na podstawie umowy o pracę zatrudnionych było 39 osób (38 etatów), w tym 14 pracowników Wielofunkcyjnej Placówki Pomocy Rodzinie (13 etatów).

Osoby prowadzące zawodowe rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka zatrudnione są na podstawie umów zleceń, podobnie jak osoby do pomocy oraz specjaliści świadczący poradnictwo dla mieszkańców naszego powiatu.

W Jednostce funkcjonują:

- Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej,
- Zespół ds. instytucjonalnej pieczy zastępczej,

- Zespół ds. rehabilitacji osób niepełnosprawnych i pomocy osobom starszym,
- Zespół ds. finansowo-administracyjnych,
- Samodzielne stanowisko ds. wsparcia specjalistycznego – Punkt Interwencji Kryzysowej,
- Regionalne Centrum Kryzysowe,
- Ośrodek Diagnostyczno-Terapeutyczny,
- Główny specjalista ds. infrastruktury i zamówień publicznych.

Na czele powyższych Zespołów, zgodnie z obowiązującym Regulaminem organizacyjnym, stoją Kierownicy oraz Główny księgowy. Spośród zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie: 34 pracowników posiada wyższe wykształcenie, w tym 4 osoby posiadają specjalizację z organizacji pomocy społecznej, 3 osoby - wykształcenie średnie.

3. REHABILITACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Podstawowe środki finansowe, jakimi dysponuje Powiat i PCPR, jako realizator działań związanych z zadaniami z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych przyznawane są według algorytmu przez Prezesa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1605 z późn. zm.).

Zgodnie z planem finansowym Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rok 2025, wysokość środków przyznanych Powiatowi Szczecineckiemu z przeznaczeniem na zadania samorządu z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w ostateczności wyniosła **5 526 043,00 zł.**

Podział środków PFRON przez Radę Powiatu Szczecineckiego w 2025 r.

- I. Na realizację zadań z zakresu **rehabilitacji zawodowej** Powiat Szczecinecki przekazał kwotę: **834 997,40 zł**, w tym na:
 - a) finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji w odniesieniu do osób zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu: **76 030,71 zł**,
 - b) przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej: **98 966,69 zł**,
 - c) udzielanie dofinansowania do wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej lub prowadzenie własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego: **0 zł**,
 - d) dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności osób na nich zatrudnionych oraz z rozpoznaniem przez służby medycyny pracy tych potrzeb: **0 zł**,

- e) dofinansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych: **0 zł**,
 - f) dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenie zatrudnionych osób niepełnosprawnych: **0 zł**,
 - g) dokonywanie zwrotu kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikom niepełnosprawnym w pracy: **0 zł**,
 - h) dokonywanie zwrotu kosztu wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej: **660 000,00 zł**.
- II. Na realizację zadań z zakresu **rehabilitacji społecznej** Powiat Szczecinecki przekazał kwotę: **2 227 325,60 zł**, w tym na:
- a) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych: **412 278,00 zł**,
 - b) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów: **1 314 482,21 zł**,
 - c) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych: **462 845,39 zł**,
 - d) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych: **23 900,00 zł**,
 - e) dofinansowanie zadań z zakresu rehabilitacji zlecanym przez samorząd powiatowy organizacjom pozarządowym i fundacjom: **13 820,00 zł**,
 - f) dofinansowanie usług tłumacza języka migowego: **0 zł**.
- III. Na dofinansowanie kosztów tworzenia i działania **warsztatów terapii zajęciowej** Powiat Szczecinecki przekazał kwotę: **2 463 720,00 zł**.

Samorząd powiatowy jako jeden z dysponentów środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wykonuje zadania na rzecz osób z niepełnosprawnościami w następujących formach:

Turnusy rehabilitacyjne

Osobie z niepełnosprawnościami oraz jej opiekunowi przysługuje raz w roku dofinansowanie do pobytu na turnusie rehabilitacyjnym. Dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych przyznawane były według zasad i procedur udzielania dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych stanowiących załącznik nr 2 do zarządzenia nr 24/2024 Starosty Powiatu Szczecineckiego z dnia 22 kwietnia 2024 r. w sprawie ustalenia zasad udzielania osobom niepełnosprawnym dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2024 r.:

- w pierwszej kolejności osoby niepełnosprawne w wieku do 16 lat albo w wieku do 24 lat uczące się i niepracujące bez względu na stopień niepełnosprawności;
- w drugiej kolejności osoby niepełnosprawne, które złożyły po raz pierwszy wnioski o dofinansowanie i posiadają orzeczenia o zaliczeniu do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności albo równoważne, które nigdy nie korzystały z dofinansowania;
- w trzeciej kolejności osoby, które posiadają orzeczenia o zaliczeniu do znacznego, umiarkowanego

stopnia niepełnosprawności albo równoważne, które od 5 lat i więcej nie korzystały z dofinansowania;

- w czwartej kolejności pozostałe osoby niepełnosprawne.

W roku 2025 ostateczna kwota przeznaczona na dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych wyniosła **412 278,00 zł**. Ilość zainteresowanych, którzy skorzystali z tej formy rehabilitacji wraz z podziałem środków przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 3.1. Ilość osób korzystających z dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych w roku 2025 oraz kwota wydatkowanych środków.

Lp.	Wyszczególnienie		Ilość	Kwota
1.	Osoby ubiegające się o dofinansowanie wraz z opiekunami		444	X
2.	w tym: opiekunowie (z w.1)		143	X
3.	Przyznane dofinansowania (liczba osób wraz z opiekunami i kwota)		229	489 308,00 zł
4.	Wyłacone dofinansowanie (suma w.5-9)		193	412 278,00 zł
5.	z tego:	dorośli niepełnosprawni z zakładów pracy chronionej (z w.4)	1	1 695,00 zł
6.		pozostali dorośli niepełnosprawni (z w.4)	62	151 508,00 zł
7.		dzieci i młodzież niepełnosprawna (z w.4)	45	116 978,00 zł
8.		opiekunowie dorosłych osób niepełnosprawnych (z w.4)	40	67 517,00 zł
9.		opiekunowie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej (z w.4)	45	74 580,00 zł
10.		w tym:	mieszkańcy wsi (z w.4),	41
11.	kobiety (z w.4)		44	110 517,00 zł

Źródło: Opracowanie na podstawie danych za 2025 r.

Wysokość dofinansowania wynosiła:

- 30% przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy, zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem” – dla osoby niepełnosprawnej ze znacznym stopniem niepełnosprawności, osoby niepełnosprawnej w wieku do 16. roku życia oraz osoby niepełnosprawnej w wieku 16–24 lat uczącej się i niepracującej, bez względu na stopień niepełnosprawności;
- 27% przeciętnego wynagrodzenia – dla osoby niepełnosprawnej z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności;
- 25% przeciętnego wynagrodzenia – dla osoby niepełnosprawnej z lekkim stopniem niepełnosprawności;
- 20% przeciętnego wynagrodzenia – dla opiekuna osoby niepełnosprawnej;
- 20% przeciętnego wynagrodzenia – dla osoby niepełnosprawnej zatrudnionej w zakładzie pracy chronionej, niezależnie od posiadanego stopnia niepełnosprawności.

Dofinansowanie do likwidacji barier funkcjonalnych

Wsparcie polega na dofinansowaniu likwidacji barier uniemożliwiających osobom z niepełnosprawnościami samodzielne funkcjonowanie.

Rodzaje barier i pomoc w ich likwidacji:

- bariery architektoniczne to wszelkiego rodzaju utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom z niepełnosprawnościami,
- bariery techniczne to bariery utrudniające lub uniemożliwiające osobie z niepełnosprawnościami sprawne funkcjonowanie w życiu codziennym, a likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie tej osoby w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze jej funkcjonowanie,
- bariery w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie z niepełnosprawnościami swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji.

O dofinansowanie ze środków PFRON tych zadań, jeżeli ich realizacja umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem, mogą ubiegać się na:

- likwidację barier architektonicznych - osoby z niepełnosprawnościami, które mają trudności w poruszaniu się, jeżeli są właścicielami nieruchomości lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości albo posiadają zgodę właściciela lokalu lub budynku mieszkalnego, w którym stale zamieszkują,
- likwidację barier w komunikowaniu się i technicznych - osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.

W roku 2025 przeznaczono na zadania związane z likwidacją barier funkcjonalnych kwotę **462 845,39 zł** i wydatkowano ją w 100%. Zrealizowano 11 wniosków na likwidację barier architektonicznych na kwotę **214 250,00 zł**, 31 wniosków na likwidację barier technicznych na kwotę **220 858,00 zł** oraz 8 wniosków na likwidację barier w komunikowaniu się na łączną kwotę **27 737,39 zł**.

Dofinansowania do likwidacji barier funkcjonalnych w 2025 r. były przyznawane zgodnie z zasadami i procedurami udzielania dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych stanowiącymi załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 24/2024 Starosty Powiatu Szczecińskiego z dnia 22 kwietnia 2024 r. w sprawie ustalenia zasad udzielania osobom niepełnosprawnym dofinansowania ze środków PFRON. Wysokość dofinansowania likwidacji barier funkcjonalnych wynosiła do 95% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej jednak niż 20 000,00 zł. Ilość osób, które skorzystały z tej formy dofinansowania i podział środków przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 3.2. Ilość osób korzystających z dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w roku 2025 oraz kwota wydatkowanych środków.

Lp.	Wyszczególnienie		Ilość	Kwota
1.	Złożone wnioski		166	2 192 188,22 zł
2.	Zawarte umowy		50	468 337,84 zł
3.	Wypłacone dofinansowania (suma w.4-6)		50	462 845,39 zł
4.	z tego:	bariery architektoniczne (z w.3)	11	214 250,00 zł
5.		bariery w komunikowaniu się (z w.3)	8	27 737,39 zł
6.		bariery techniczne (z w.3)	31	220 858,00 zł
7.	w tym:	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej (z w.3)	5	50 152,85 zł
8.		dla mieszkańców wsi (z w.3)	10	120 746,44 zł
9.		dla kobiet (z w.3)	16	181 607,38 zł

Źródło: Opracowanie na podstawie danych za 2025 r.

Dofinansowanie do zaopatrzenia w środki pomocnicze, przedmioty ortopedyczne oraz sprzęt rehabilitacyjny

Przedmioty ortopedyczne - to przyrządy ortopedyczne niezbędne osobie z niepełnosprawnościami w przypadku trwałego inwalidztwa, w okresie choroby lub usprawnienia leczniczego (są nimi, np.: protezy, kule, wózek inwalidzki itp.). Środki pomocnicze - to takie środki, które ułatwiają w znacznym stopniu bądź wręcz umożliwiają, funkcjonowanie osoby z niepełnosprawnościami w środowisku społecznym (są nimi, np. cewniki, pieluchomajtki itp.).

W ramach tego zadania w roku 2025 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku rozpatrzyło pozytywnie 729 wniosków osób niepełnosprawnych wypłacając łączną kwotę **1 225 901,91 zł**. Zainteresowanie osób z niepełnosprawnościami tym zadaniem znacznie przewyższało wysokość środków przekazanych na realizację tego przedsięwzięcia.

Tabela nr 3.3. Ilość osób korzystających z dofinansowania do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów w roku 2025 oraz środki wykorzystane na te cele.

Lp.	Wyszczególnienie		Ilość	Kwota
1.	Złożone wnioski		1 266	4 556 612,40 zł
2.	Środki wydatkowane ogółem (liczba osób i kwota)		729	4 076 138,00 zł
3.	w tym:	dofinansowanie wypłacone ze środków PFRON (z w.2)	729	1 225 901,91zł
4.		dofinansowanie wypłacone ze środków NFZ (z w.2)	729	1 468 719,09 zł
5.		udział własny (z w.4)	625	1 381 517,00 zł

Źródło: Opracowanie na podstawie danych za 2025 r.

Osoby z niepełnosprawnościami w ramach tego zadania mogą również ubiegać się o dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, jeżeli:

- a) spełniają określone przepisami prawa kryterium dochodowe,
- b) posiadają aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności,
- c) sprzęt ten jest niezbędny do prowadzenia rehabilitacji domowej (poparte zaświadczeniem lekarskim).

W okresie sprawozdawczym o dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego ubiegało się 25 osób z niepełnosprawnościami. W ramach tego zadania przyznano dofinansowanie dla 21 wnioskodawców na łączną kwotę **88 696,13 zł**.

Tabela nr 3.4. Ilość osób korzystających z dofinansowania do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny w roku 2025 oraz środki wykorzystane na te cele.

Lp.	Wyszczególnienie		Ilość	Kwota
1.	Złożone wnioski		25	172 601,00 zł
2.	Zawarte umowy		21	88 696,13 zł
3.	Środki wydatkowane ogółem (liczba osób i kwota)		21	136 638,00 zł
4.	z tego:	dofinansowanie wypłacone ze środków PFRON (z w.3),	21	88 535,48 zł
5.		udział własny (z w.3)	21	48 102,52 zł
6.	w tym:	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej (z w.4)	2	14 766,00 zł
7.		dla mieszkańców wsi (z w.4)	4	19 254,00 zł
8.		dla kobiet (z w.4).	10	42 613,00 zł

Źródło: Opracowanie na podstawie danych za 2025 r.

Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika

W okresie sprawozdawczym nie przyznano dofinansowania na realizację zadania związanego z dofinansowaniem usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika dla osoby z niepełnosprawnościami z powodu braku wniosków. Środki przyznane na to zadanie przez Radę Powiatu zostały przesunięte na inne zadanie.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

O dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli:

- a) prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres, co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku;
- b) udokumentują zapewnienie odpowiednich potrzeb osób niepełnosprawnych, warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania;
- c) udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu.

Organizacja sportu, kultury i turystyki odgrywa istotną rolę w procesie rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami oraz we włączeniu tych osób w nurt życia społecznego.

W 2025 roku o dofinansowanie w ramach ww. zadania ubiegały się 3 podmioty, z którymi zawarto umowy na realizację wnioskowanych przedsięwzięć w łącznej wysokości **23 900,00 zł**. W 2025 roku (do 30 listopada) złożono 8 wniosków na dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnościami, których rozpatrzenie odbędzie się w roku 2026.

Tabela nr 3.5. Ilość osób korzystających z dofinansowania sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych w roku 2025 oraz środki wykorzystane na te cele.

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość	Kwota
1.	Złożone wnioski	3	26 864,80 zł
2.	Zawarte umowy	3	23 900,00 zł
3.	Wypłacone dofinansowania według zawartych umów (liczba osób i kwota)	80	23 900,00 zł
	w tym:		
	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej (z w.3)	12	3 585,00 zł
	dla mieszkańców wsi (z w.3)	19	5 676,25 zł

Źródło: Opracowanie na podstawie danych za 2025 r.

Program „Aktywny samorząd”

Głównym celem Programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Program obejmował następujące obszary wsparcia:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

1. Obszar A - likwidacja bariery transportowej:
 - a) Zadanie 1 i 4 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
 - b) Zadanie 2 i 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B.
2. Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
 - a) Zadanie 1, 3 i 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub i jego elementów oraz oprogramowania,
 - b) Zadanie 2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
 - c) Zadanie 5 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego.
3. Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:
 - a) Zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
 - b) Zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
 - c) Zadanie 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
 - d) Zadanie 4 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,
 - e) Zadanie 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
4. Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.
5. Obszar E – pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej poprzez dofinansowanie do energii elektrycznej dla osób z niepełnosprawnością korzystających z koncentratora tlenu lub respiratora.

Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Do siedziby Centrum w ramach realizacji programu „Aktywny samorząd” w okresie sprawozdawczym wpłynęły na:

Moduł I w sumie 144 wnioski na łączną kwotę 716 566,36 zł, w tym na:

Obszar A

- a) zadanie 1 – 5 wniosków na kwotę 53 621,10 zł,
- b) zadanie 2 i 3 – 3 wnioski na kwotę 9 819,00 zł.

Obszar B

- a) zadanie 1, 3 i 4 – 53 wnioski na kwotę 392 806,82 zł,
- b) zadanie 2 – 1 wniosek na kwotę 2 310,00 zł,
- c) zadanie 5 – 0 wniosków na kwotę 0.

Obszar C

- a) zadanie 1 – 3 wnioski na łączną kwotę 63 555,00 zł,
- b) zadanie 2 – 1 wniosek na łączną kwotę 2 725,68 zł,
- c) zadanie 3 – 4 wnioski na łączną kwotę 88 100,00 zł,
- d) zadanie 4 – 0 wniosków na łączną kwotę 0,00 zł,
- e) zadanie 5 – 5 wniosków na łączną kwotę 34 652,00 zł.

Obszar D – 10 wniosków na łączną kwotę 45 176,76 zł.

Obszar E - 59 wniosków na łączną kwotę: 23 800,00 zł.

W konsekwencji podpisano 135 umów. Kwota wypłacona do końca 2025 r. w ramach realizacji zadań wyniosła **587 075,26 zł**.

Moduł II w sumie na to zadanie wpłynęło 48 wniosków na łączną kwotę 166 109,90 zł, z czego 3 wnioski pozostały bez rozpatrzenia, a 45 zostało rozpatrzonych pozytywnie. W 2025 r. wypłacono kwotę w wysokości **140 312,90 zł**.

Środki finansowe zostały wydatkowane również na:

- a) obsługę realizacji programu w wysokości 28 476,98 zł,
- b) promocję programu w wysokości 8 938,95 zł,
- c) ewaluację programu w wysokości 2 170,71 zł.

Tabela nr 3.6. Kwota wypłaconych środków finansowych w podziale na obszary i zadania w ramach programu „Aktywny Samorząd” w roku 2025 r.

MODUŁ I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:		
OBSZAR	NAZWA	KWOTY WYPŁACONE
A - likwidacja bariery transportowej	ZADANIE 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu.	25 271,10 zł
	ZADANIE 2 i 3: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B.	7 393,00 zł
B - likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym	ZADANIE 1, 3 i 4: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania.	319 086,60 zł
	ZADANIE 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.	2 310,00 zł
	ZADANIE 5: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektrycznego.	0,00 zł
C - likwidacja barier w poruszaniu się	ZADANIE 1: pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.	63 555,00 zł
	ZADANIE 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.	2 725,68 zł
	ZADANIE 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy, co najmniej na III poziomie jakości.	81 700,00 zł

	ZADANIE 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny.	7 218,00 zł
	ZADANIE 5: pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego.	17 326,00 zł
D	pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.	40 789,88 zł
E	pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej poprzez dofinansowanie do energii elektrycznej dla osób z niepełnosprawnością korzystających z koncentratora tlenu lub respiratora.	19 700,00 zł
Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym (dofinansowanie lub refundacja kosztów uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym)		140 312,90 zł
RAZEM		727 388,16 zł

Źródło: Opracowanie na podstawie danych za 2025 r.

„Samodzielność-Aktywność-Mobilność”

Od sierpnia 2022 roku Powiecie Szczecineckim realizowane są programy: Mieszkanie dla Absolwenta i Dostępne Mieszkanie z pakietu „Samodzielność-Aktywność-Mobilność”, które są finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Celem programów jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta oraz poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych.

Tabela nr 3.7. Środki finansowe przyznane na realizację programu.

Lp.	Wyszczególnienie	Lata realizacji programu	Łączna ilość przyznanych środków finansowych
1.	„Mieszkanie dla Absolwenta”	2022-2026	153 058,65 zł
2.	„Dostępne Mieszkanie”	2022-2025	119 045,59 zł

Źródło: Opracowanie na podstawie danych za 2025 r.

W latach 2022-2025 w ramach programu „Mieszkanie dla Absolwenta” złożono 2 wnioski, które zostały rozpatrzone pozytywnie a z wnioskodawcami zostały zawarte stosowne umowy. W roku 2025 wypłacono środki na łączną kwotę wraz z kosztami obsługi w wysokości 27 204,72 zł. Dofinansowanie jest wypłacane w transzach do 2029 roku. Natomiast w ramach programu „Dostępne mieszkanie” nie wpłynął żaden wniosek. Od 2026 r. w ramach pilotażowego Programu Aktywny Samorząd zostanie uruchomiony moduł III, w którym realizowane będą dwa zadania związane z likwidacją barier w dostępie do mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności, tj. Zadania 1 – pomoc w zamianie architektonicznie niedostępnego mieszkania na mieszkanie spełniające indywidualne kryterium dostępności, znajdujące się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem oraz Zadanie 2 – pomoc w wynajęciu samodzielnie mieszkania, które spełnia indywidualne kryterium dostępności.

System Obsługi Wsparcia

Realizując zadania Powiatu dofinansowane ze środków PFRON, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku obsługuje System Obsługi Wsparcia (SOW). W ramach tego programu Wnioskodawcy będący osobami niepełnosprawnymi mogą składać wnioski z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz programu „Aktywny Samorząd” w formie elektronicznej. Dzięki temu programowi osoby z niepełnosprawnościami bez wychodzenia z domu mają możliwość samodzielnego złożenia wniosku, podpisania, dokonania ewentualnych wyjaśnień i uzupełnień, podpisania umowy oraz złożenia rozliczenia umowy. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych rekomenduje składanie wniosków o środki finansowe w formie elektronicznej.

Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztaty terapii zajęciowej realizują zadania w zakresie rehabilitacji społeczno-zawodowej, zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku. Realizacja celów terapeutycznych odbywa się poprzez ogólne usprawnienie i rozwój umiejętności wykonania czynności życia codziennego, przygotowania do życia w środowisku społecznym, między innymi przez rozwój umiejętności planowania i komunikowania się, dokonywania wyborów, decydowania o sprawach oraz innych umiejętności niezbędnych w niezależnym życiu, a także poprawę kondycji psychicznej, rozwijanie różnych technik terapii zajęciowej, rozwijanie psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy, rozwijanie podstawowych oraz specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających podjęcie pracy i rozwijanie aktywności zawodowej czy też podjęcia szkolenia zawodowego.

Warsztaty terapii zajęciowej to placówki, które poprzez rozwijanie umiejętności wykonywania czynności życia codziennego, sprawności i umiejętności zawodowych, stwarzają możliwość pozyskania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Warsztaty mogą być organizowane przez fundacje, stowarzyszenia lub inne podmioty. Koszty utworzenia, działalności i wynikiłe ze zwiększenia liczby uczestników są współfinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i samorządu terytorialnego. Warsztaty mają służyć temu, aby jego uczestnicy starali się podjąć zatrudnienie w warunkach pracy chronionej lub na przystosowanym stanowisku pracy. Postępy uczestników ocenia rada programowa warsztatu, czyli kierownik, rehabilitanci, instruktorzy, psycholog, doradca zawodowy. Dla tych uczestników, którzy nie rokują postępów, proponowane są ośrodki wsparcia i domy samopomocy. Rokującym rozwój i uspołecznienie przedłużony zostaje czas uczestnictwa w WTZ. Uczestnicy warsztatów otrzymują niewielkie środki finansowe, które mają służyć nauce gospodarowania nimi.

Na terenie Powiatu Szczecineckiego w roku 2025 funkcjonowały dwa warsztaty terapii zajęciowej:

- Warsztat Terapii Zajęciowej w Szczecinku prowadzony przez Stowarzyszenie „ATUT”,
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Barwicach, prowadzony przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barwicach.

W roku 2025 objętych tą formą opieki i wsparcia było 70 podopiecznych (30 w Szczecinku i 40 w Barwicach). Kwota środków wydatkowanych w 2025 roku na pokrycie kosztów działalności dwóch warsztatów wyniosła **2 737 490,00 zł**, z czego dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 2 463 720,00 zł oraz środki własne powiatu – 273 770,00 zł.

Powiat Szczecinecki pozyskał środki finansowe z funduszy UE i planuje uruchomienie w 2026 r. trzeciego WTZ w Bornem Sulinowie dla 24 uczestników, którego utworzenie pozwoli na znaczące zwiększenie dostępności usług w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami na terenie powiatu. Inwestycja ta przyczyni się do zmniejszenia liczby osób oczekujących na udział w zajęciach oraz odciążenia funkcjonujących obecnie placówek. Nowy WTZ stworzy możliwość objęcia wsparciem mieszkańców gminy Borne Sulinowo i gminy Szczecinek, dla których dostęp do istniejących warsztatów jest utrudniony. Realizacja przedsięwzięcia znacznie wpłynie na poprawę jakości życia uczestników poprzez rozwijanie ich samodzielności, kompetencji społecznych i zawodowych, a także zwiększy ich szanse na integrację społeczną i aktywizację zawodową.

W 2025 r. w Warsztatach przeprowadzono kontrolę mającą na celu sprawdzenie terminowości i kompletności wpłat należnych składek ZUS, poprawność rozliczenia wynagrodzeń za miesiąc marzec 2025 r. oraz sprawdzono na podstawie wyciągu bankowego powiązanie wydatków z prawidłowo zatwierdzonymi dokumentami kosztowymi. Kontrole nie wykazały żadnych uchybień. Wszystkie wydatki ze środków PFRON oraz wydatki ze środków budżetowych Powiatu przeznaczone na działalność WTZ były uzasadnione.

Tabela nr 3.8. Kwota oraz źródło środków finansowych przeznaczonych dla poszczególnych Warsztatów Terapii Zajęciowej w 2025 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Środki finansowe z PFRON	Środki finansowe Powiatu
1.	Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Stowarzyszenie „ATUT” w Szczecinku	1 055 880,00 zł	117 330,00 zł
2.	Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barwicach	1 407 840,00 zł	156 440,00 zł
3.	RAZEM	2 463 720,00 zł	273 770,00 zł

Źródło: Opracowanie na podstawie danych za 2025 r.

„Zajęcia klubowe w WTZ”

Rehabilitacja społeczna i zawodowa w formie warsztatów terapii zajęciowej jest ważnym elementem systemu wsparcia osób, którym niepełnosprawność uniemożliwia lub poważnie utrudnia aktywne funkcjonowanie społeczne i zawodowe. Sieć placówek prowadzących warsztaty terapii zajęciowej na terenie kraju stwarza osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia zatrudnienia, możliwość pozyskiwania lub przywracania umiejętności niezbędnych do rozpoczęcia pracy. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych uruchomił program wsparcia osób niepełnosprawnych poprzez prowadzenie przez WTZ zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji. Jest to rozwiązanie, które sprzyja aktywnemu wspomaganie uczestników warsztatów, którzy weszli na rynek pracy oraz osób niepełnosprawnych przed rozpoczęciem procesu rehabilitacji w warsztacie terapii zajęciowej.

W związku z powyższym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku w imieniu Starosty wystąpiło o przedmiotowe środki finansowe, czego konsekwencją w dniu 1 lutego 2025 r. było podpisanie umowy ze Stowarzyszeniem „Atut” w Szczecinku prowadzącym Warsztat Terapii Zajęciowej w Szczecinku oraz Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Barwicach, prowadzącym Warsztat Terapii Zajęciowej we Barwicach. Przedmiotem umowy było udzielenie dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na prowadzenie

zajęć w ramach programu „Zajęcia klubowe w WTZ”. Na sfinansowanie kosztów prowadzenia zajęć w WTZ przekazano środki finansowe do łącznej wysokości 89 175,00 zł.

Tabela nr 3.9. Środki finansowe przeznaczone na „Zajęcia Klubowe w WTZ” w okresie 01.02.2025-31.01.2026.

Warsztat Terapii Zajęciowej	Beneficjenci programu „Zajęcia klubowe w WTZ”				Zapotrzebowanie WTZ na dofinansowanie w ramach programu (w zł)
	Beneficjenci - liczba osób niepełnosprawnych, które były uczestnikami WTZ i opuściły go w związku z podjęciem zatrudnienia.	Beneficjenci - liczba osób niepełnosprawnych znajdujących się na prowadzonej przez podmiot prowadzący WTZ liście osób, których zgłoszenie do uczestnictwa w warsztacie zostało zatwierdzone i które nie rozpoczęły terapii.	Beneficjenci programu w danym WTZ (łącznie).	Czas trwania zajęć klubowych w miesiącach, w bieżącym roku realizacyjnym programu.	
Stowarzyszenie „ATUT” ul. Połczyńska 2a 78-400 Szczecinek	6 osób	3	9 osób	od 01.02.2024 do 31.01.2025	27 840,00 zł
Warsztat Terapii Zajęciowej ul. Kościuszki 3, 78-460 Barwice	2 osoby	2	4 osoby	od 01.02.2024 do 31.01.2025	59 160,00 zł
Razem zapotrzebowanie na dofinansowanie					87 000,00 zł
Koszty obsługi realizacji programu					2 175,00 zł
Zapotrzebowanie finansowe na realizację programu					89 175,00 zł

Źródło: Opracowanie na podstawie danych za 2025 r.

Zadania na rzecz osób niepełnosprawnych zlecane organizacjom pozarządowym

W ramach otwartego konkursu ofert mogą być składane wnioski zgodnie z §1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 07 lutego 2008 r. w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1945 ze zm.).

Celem konkursu jest wyłonienie ofert i zlecenie organizacjom pozarządowym, o których mowa w art. 3 ust. 2 oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1338 ze zm.) realizacji zadań publicznych w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, zwiększenia dostępu tych osób do rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz wzmocnienia procesów integracji sektora pozarządowego działającego na rzecz osób niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku zgodnie z Uchwałą Nr 135/2025 Zarządu Powiatu Szczecineckiego z dnia 20 czerwca 2025 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert w celu zlecenia

w 2025 r. fundacjom i organizacjom pozarządowym realizacji zadania publicznego z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na ten cel przeznaczono kwotę 23 900,00 zł.

W ramach ogłoszonego konkursu do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęły 4 oferty. Komisja Konkursowa dokonując rozstrzygnięcia otwartego konkursu pozytywnie rozpatrzyła dwie oferty złożone przez następujące podmioty: Stowarzyszenie Aktywnych Kobiet oraz Fundację „Przyjaciele Języka Migowego”.

Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Podstawę działania Rady stanowi art. 44c ust.7 ustawy z dnia 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 913 z późn. zm.) Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych powołuje i odwołuje Starosta, spośród zgłoszonych kandydatów. Składa się ona z 5 osób powołanych wśród przedstawicieli działających na terenie Powiatu Szczecineckiego, organizacji pozarządowych, fundacji oraz przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego. Kadencja Rady trwa 4 lata. Przewodniczący Rady jest wybierany przez jej członków. Na jego wniosek Rada wybiera spośród swoich członków wiceprzewodniczącego oraz sekretarza. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych została powołana Zarządzeniem Nr 1 Starosty Szczecineckiego z dnia 2 stycznia 2024 r. Powiatowa Rada, która jest organem opiniodawczo-doradczym. Do jej zakresu działania należy:

- 1) inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do:
 - a) integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych;
 - b) realizacji praw osób niepełnosprawnych;
- 2) opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

W 2025 roku odbyło się sześć posiedzeń Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

Współdziałanie z zachodniopomorskim Oddziałem PFRON w zakresie realizacji programów celowych Funduszu

Pracownicy Zespołu ds. rehabilitacji osób niepełnosprawnych i pomocy osobom starszym prowadzą stałą współpracę z Oddziałem PFRON w Szczecinie w zakresie między innymi realizacji programu „Aktywny Samorząd”, „Samodzielność-Aktywność-Mobilność,” czy też szkoleń. Do zadań PCPR należy również utrzymywanie stałych merytorycznych kontaktów z Funduszem w zakresie sprawozdawczości oraz rozliczania i przekazywania środków finansowych oraz prowadzenia Systemu SOW.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ściśle współpracuje z organizacjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami, które w procesie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami odgrywają istotną rolę. Organizacje te działają w obszarze pomiędzy administracją państwową a osobą z niepełnosprawnościami jako ważne podmioty współtworzące społeczeństwo obywatelskie. Przedstawiciele organizacji pozarządowych zasiadają w Powiatowej Społecznej Radzie ds. Osób Niepełnosprawnych.

Realizacja powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych

W 2025 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie opracowało „Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2026-2030”. Celem strategicznym programu jest podjęcie i realizacja działań, które doprowadzą do stworzenia warunków pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i gospodarczym oraz upowszechnienie im dostępu do różnorodnych form rehabilitacji społecznej i zawodowej. Wśród celów i zadań są również zadania wymienione w niniejszym sprawozdaniu.

Domy pomocy społecznej

Zgodnie z art. 19 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 1214 z późn.zm.) do zadań własnych powiatu należy prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.

Na terenie Powiatu Szczecineckiego funkcjonuje jeden dom pomocy społecznej. Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie jest jednostką organizacyjną Powiatu Szczecineckiego, nadzór nad jednostką w imieniu Starosty Powiatu Szczecineckiego sprawuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku. Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych. Placówka dysponuje 162 miejscami.

W roku 2025 miesięczny koszt utrzymania pensjonariusza w Domu wynosił 7 353,00 zł. Zgodnie z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. od 1 stycznia 2004 roku decyzję o skierowaniu do DPS i decyzję ustalającą odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby kierowanej. Do zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku należy przyjęcie od ośrodków pomocy społecznej dokumentacji dotyczącej osoby ubiegającej się o pobyt w domu pomocy społecznej oraz wydanie decyzji o umieszczeniu skierowanego pensjonariusza. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie umieszcza potencjalnych mieszkańców Domu na bieżąco.

Liczba mieszkańców przebywających w DPS w Bornem Sulinowie według stanu na 31.12.2025 r. wynosiła 149. W roku 2025 przyjęto do DPS-u 51 osób, odnotowano 40 zgonów oraz 3 rezygnacje. W Domu Pomocy Społecznej przebywało 141 mieszkańców na tzw. nowych zasadach oraz 8 na starych zasadach.

W 2025 r. w Domu Pomocy Społecznej przedmiotem kontroli problemowej było sprawdzenie zapewnienia usług opiekuńczych, wspomagających i terapeutycznych obejmujących działania wynikające z indywidualnych planów wsparcia mieszkańców umieszczonych w okresie od stycznia 2024 r. do dnia kontroli, tj. do 27.11.2025 r. w Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z ustalonym w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie planem kontroli na 2025 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku oceniło pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie ze szczególnym uwzględnieniem Indywidualnych Planów Wsparcia. DPS w swojej działalności zapewniał efektywną realizację usług opiekuńczych. Standardy świadczonych usług i organizacja funkcjonowania respektowały indywidualne podejście do każdego mieszkańca, z uwzględnieniem jego możliwości psychofizycznych. Zapewniono warunki bytowe dające mieszkańcom poczucie spokoju i bezpieczeństwa. Nie sformułowano wniosków i zaleceń pokontrolnych.

4. ŚWIADCZENIA W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zapewnia każdej rodzinie zastępczej świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka.

Zgodnie z obowiązującymi aktami prawa pomoc finansowa dla rodzin zastępczych w 2025 roku przedstawiała się następująco:

- świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka:
 - nie mniej niż 1002,00 zł - w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
 - nie mniej niż 1 517,00 zł - w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej niezawodowej, zawodowej lub rodzinnym domu dziecka.
 - Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 306,00 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka. Ponadto, rodzinie zastępczej zawodowej na dziecko umieszczone na podstawie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 306,00 zł miesięcznie.

Według ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka Starosta może przyznać:

- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka, całkowita kwota przyznanego dofinansowania w 2025 roku wyniosła 24 345,24 zł.
- świadczenia na pokrycie:
 - niezbędnych kosztów związanych z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej, całkowita kwota przyznanego świadczenia w 2025 roku wyniosła 64 240,28 zł;
 - kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – jednorazowo lub okresowo, całkowita kwota przyznanego świadczenia w 2025 roku wyniosła 23 655,37 zł.

Powyższe kwoty oraz zasady przyznania są uregulowane w Zarządzeniu Nr 42/2023 Starosty Szczecineckiego z dnia 22.06.2023 r., w sprawie ustalenia Regulaminu zatrudnienia osoby do pomocy oraz udzielania świadczeń dla rodziny zastępczej, oraz Zarządzeniu Starosty Nr 41/2023 z dnia 22.06.2023 r., w sprawie ustalenia Regulaminu zatrudnienia osoby do pomocy oraz udzielania świadczeń dla rodzinnego domu dziecka.

Zawodowe rodziny zastępcze, w których umieszczonych było powyżej 3 dzieci, zgodnie z cyt. ustawą otrzymywały w tut. Centrum, środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego w wysokości odpowiadającej wydatkom ponoszonym przez rodzinę zastępczą zawodową na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i ciepłą, opał, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, dźwig osobowy, antenę zbiorczą, abonament telewizyjny i radiowy, usługi telekomunikacyjne oraz związanymi z kosztami eksploatacji, obliczonym przez podzielenie łącznej kwoty tych wydatków przez liczbę osób zamieszkujących w tym lokalu lub domu jednorodzinnym i pomnożenie przez liczbę dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, umieszczonych w rodzinie zastępczej wraz z osobami tworzącymi tę rodzinę zastępczą. Zasady przyznawania powyższych środków reguluje ww. Zarządzenie

Starosty Szczecineckiego. Zasadność tych środków musi zostać potwierdzona w opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Całkowita kwota przyznanego świadczenia w 2025 roku wyniosła 402 255,58 zł.

Rodzinie zastępczej zawodowej oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka starosta może raz na 3 lata przyznać także świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym, gdy wymaga tego poprawa warunków zamieszkania dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej, bądź w przypadku konieczności pozyskania miejsc dla kolejnych dzieci, które będą umieszczone w tej rodzinie. Całkowita kwota przyznanego świadczenia w 2025 roku wyniosła 5 000,00 zł.

Kolejną formą wsparcia dla zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych jest możliwość zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. W przypadku, gdy w zawodowej rodzinie zastępczej przebywa powyżej 3 dzieci, Starosta zatrudnia osobę do pomocy dla zawodowej i niezawodowej rodziny zastępczej. Ponadto, w przypadku, gdy w rodzinnym domu dziecka przebywa więcej niż 4 dzieci Starosta zatrudnia również osobę do pomocy.

W Powiecie Szczecineckim w 2025 roku funkcjonowało 13 rodzinnych domów dziecka i 5 zawodowych rodzin zastępczych, w tym 3 zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

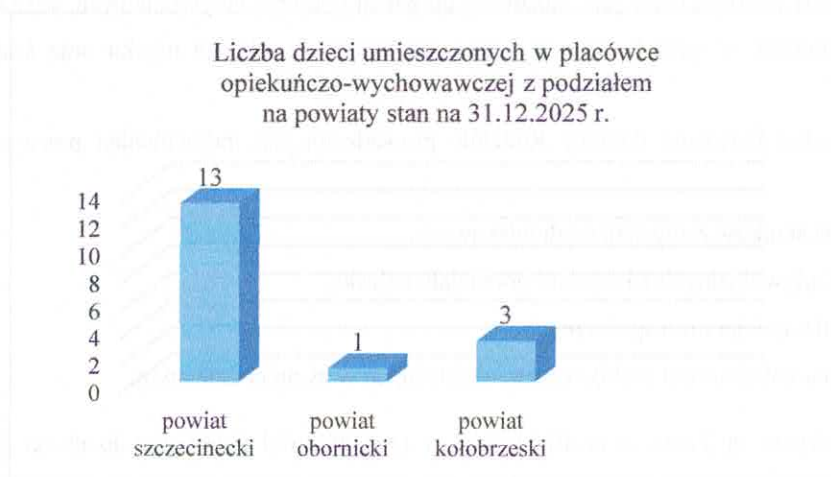
1. **10%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
2. **30%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
3. **50%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Każda gmina, zobowiązana jest do zwrotu określonej kwoty na rzecz utrzymania dzieci pochodzących z ich terenu.

5. WIELOFUNKCYJNA PLACÓWKA POMOCY RODZINIE W SZCZECINKU

Na terenie Powiatu Szczecineckiego funkcjonuje jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza, która od dnia 1 lipca 2020 r. zgodnie z Uchwałą Rady Powiatu z dnia 20.03.2020 r. została wcielona w strukturę organizacyjną Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie stając się zespołem instytucjonalnej pieczy zastępczej. Zapewnia miejsca dla 14 wychowanków.

Wykres 5.1. Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej z podziałem na powiaty stan na 31.12.2025 r.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych za 2025 r.

Tabela nr 5.1. Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej z podziałem na miejsce ich pochodzenia – stan na 31.12.2025 r.

Lp.	Gmina/powiat	Ilość dzieci
1.	Miasto Szczecinek	8
2.	Gmina Szczecinek	2
3.	Gmina Barwice	1
4.	Gmina Borne Sulinowo	2
5.	Z terenu innego powiatu	4

Źródło: Opracowanie na podstawie danych za 2025 r.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewnienia dzieciom całodobową opiekę i wychowanie. Zaspokaja potrzeby wychowanków, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne, gwarantuje dostęp do kształcenia dostosowanego do ich wieku i możliwości rozwojowych. Obejmuje dzieci działaniami terapeutycznymi oraz zapewnia im możliwość korzystania z przysługujących świadczeń zdrowotnych. Ponadto, placówka odpowiada za realizację przygotowanego we współpracy z asystentem rodziny planu pomocy dziecku, umożliwia wychowankom kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej. Placówka podejmuje również działania mające na celu powrót dziecka do rodziny lub w przypadku, gdy dziecko ma uregulowaną sytuację prawną – zgłasza dziecko do ośrodka adopcyjnego.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w placówce nie umieszcza się dzieci poniżej 10 roku życia, chyba że zgodnie z art. 95 ust. Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w placówce umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa.

Obecnie placówka opiekuńczo-wychowawcza mieści się na II piętrze w pięciokondygnacyjnym budynku przy ulicy Wiatracznej. Dzieci mieszkają w 1-2 osobowych pokojach wyposażonych w niezbędny sprzęt i meble. Pokoje dostosowane są do wieku wychowanków z uwzględnieniem ich zainteresowań i pasji.

Placówka zapewnia wszystkim dzieciom wyżywienie dostosowane do ich potrzeb rozwojowych z uwzględnieniem diety dla dzieci chorych. Stosownie do wieku i potrzeb indywidualnych, każdemu dziecku zapewnia się wyposażenie w odzież, obuwie i inne przedmioty osobistego użytku oraz środki higieny osobistej.

W Wielofunkcyjnej Placówce Pomocy Rodzinie prowadzona jest indywidualna praca z dzieckiem w kierunku:

- niwelowania skutków zaniedbań środowiskowych,
- rozwijania indywidualnych zdolności i potencjału dziecka,
- kształtowania umiejętności społecznych,
- kształtowania umiejętności praktycznych, niezbędnych w życiu codziennym.

Ponadto, prowadzone są działania profilaktyczne w szczególności kierowane do dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym, niedostosowanych społecznie.

Placówka współpracuje z:

- Stowarzyszeniem Lipowy Dwór, co umożliwiło zorganizowanie trzech wycieczek i dwóch warsztatów o charakterze edukacyjnym, rekreacyjnym i integracyjnym. W wyjazdach wzięło udział łącznie 27 dzieci (w poszczególnych wycieczkach brały udział 10 osób, 8 osób oraz 9 osób). Dzieci uczestniczyły w jazdach konnych pod okiem wykwalifikowanych instruktorów, warsztatach kreatywnych, zabawach integracyjnych oraz grach terenowych,
- Poczta Polska, która wspiera wychowanków upominkami na święta oraz przygotowuje wyprawkę do szkoły,
- Stowarzyszeniem Drogowskaz, które realizuje swoje cele poprzez prowadzenie działań na rzecz pomocy dzieciom, zaspokajanie potrzeb emocjonalnych, kompensujących brak domu rodzinnego, poprawy warunków materialnych, organizowanie wypoczynku i czasu wolnego oraz pomoc usamodzielnianym wychowankom.

Współdział powiatów i gmin w partycypowaniu w kosztach rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej

Tabela nr 5.2. Struktura wpływów i wydatków na wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej.

	Dochody i wydatki budżetowe na podstawie art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej		Razem
	rodzinna piecza zastępcza	instytucjonalna piecza zastępcza	
Wpłaty gmin - dochody	1 945 170,24 zł	368 340,65 zł	2 313 510,89 zł
Wpłaty powiatów - dochody	471 115,60 zł	478 932,38 zł	950 047,98 zł
Oplata za nasze dzieci przebywające w innych powiatach - wydatki	548 622,07 zł	0,00 zł	548 622,07 zł

Źródło: Opracowanie na podstawie danych za 2025 r.

6. USAMODZIELNIANIE WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ ORAZ OŚRODKÓW WYMIENIONYCH W ART. 88 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ Z DNIA 12 MARCA 2004 R.

Centrum realizuje zadania związane z usamodzielnieniem wychowanków pieczy zastępczej oraz ośrodków wymienionych w art. 88 ustawy o pomocy społecznej tj. młodzieżowych ośrodków socjoterapii, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych, ośrodków szkolno – wychowawczych (umieszczonych na podstawie postanowienia sądu). Ww. pomoc zostaje udzielona na podstawie art. 140 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09.06.2011 r. (Dz. U z 2025, poz. 49 z późn. zm.) oraz art. 88 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004 r. (Dz. U z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.)

Pomoc udzielona wychowankom w roku 2025 przedstawiała się następująco:

- rodzinna piecza zastępcza: w roku 2025 wypłacono 8 pomocy pieniężnych na usamodzielnienie w łącznej wysokości 47 991,00 zł. Z pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej skorzystało 6 osób na kwotę 14 463,11 zł. Środki te wykorzystane były głównie na polepszenie warunków mieszkaniowych lub podnoszenie kompetencji zawodowych. Pomoc na kontynuowanie nauki została wypłacona w kwocie 233 437,38 zł.
- instytucjonalna piecza zastępcza: w roku 2025 - przyznano pomoc na kontynuowanie nauki w łącznej wysokości 32 637,00 zł, jednej osobie wypłacono świadczenie na zagospodarowanie w formie rzeczowej wysokości 4 624,92 zł. Z pomocy na usamodzielnienie skorzystała również jedna osoba, której wypłacono pierwszą ratę świadczenia w kwocie 3 200,00zł.

Ponadto, dorośli wychowankowie na bieżąco korzystają z poradnictwa prawnego, pomocy psychologicznej oraz doradztwa w różnych dziedzinach życia.

Ważnym wsparciem w procesie usamodzielnienia jest możliwość skorzystania z mieszkań treningowych dla osób usamodzielnionych opuszczających pieczę zastępczą. Mieszkanie zostało stworzone w celu wsparcia w procesie usamodzielnienia, pracy socjalnej oraz nauki w obszarze rozwijania lub utrwalania niezależności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych oraz integracji ze społecznością lokalną. Na terenie Powiatu Szczecineckiego funkcjonują trzy mieszkania treningowe, w tym dwa jednopokojowe i jedno dwupokojowe. W roku 2025 z tej formy pomocy skorzystało 4 wychowanków.

7. PUNKT INTERWENCJI KRYZYSOWEJ I PORADNICTWA SPECJALISTYCZNEGO PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej na podstawie przepisów **Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej**. Do obowiązków powiatu, które PCPR wspiera i koordynuje, należą m.in.: zapewnianie **specjalistycznego poradnictwa**, prowadzenie **ośrodków interwencji kryzysowej**, udzielanie informacji o przysługujących **prawach i uprawnieniach**. Ponadto Centrum podejmuje **inne działania wynikające z lokalnych potrzeb**, mające na celu skuteczne wspieranie osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej.

Realizacja części z wymienionych zadań należy do Punktu Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego, funkcjonującego jako komórka organizacyjna Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku. W punkcie świadczone jest poradnictwo specjalistyczne, skierowane, m.in. do osób znajdujących się w kryzysie psychicznym i doświadczających przemocy, osób stosujących przemoc domową, rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, osób z niepełnosprawnościami, a także wszystkich mieszkańców powiatu szczecineckiego potrzebujących wsparcia i pomocy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, w ramach działalności Punktu Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego oraz realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej, zatrudnia specjalistę pracy socjalnej, trzech psychologów, dwóch terapeutów – pedagogów, mediatora, terapeutę uzależnień oraz prawnika.

Bezpłatne poradnictwo jest dostępne dla wszystkich osób pełnoletnich oraz ich rodzin z terenu Powiatu Szczecineckiego, znajdujących się w trudnej lub kryzysowej sytuacji. W 2025 roku z poradnictwa specjalistycznego skorzystało łącznie około 454 osób, z czego wiele korzystało z pomocy wielokrotnie.

Jednym z zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest również przeciwdziałanie przemocy domowej. Podstawowym aktem prawnym regulującym tę kwestię w Polsce jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Przepisy ustawy wyznaczają ramy prawne działań oraz określają obowiązki organów administracji publicznej w tym zakresie.

Działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w Powiecie Szczecineckim obejmowały:

- w 2025 roku opracowano **Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026–2031**. Dokument ten odpowiada na utrzymujący się problem przemocy domowej, który dotyka osoby niezależnie od wieku, płci czy statusu społecznego, a jego skutki odczuwalne są zarówno na poziomie indywidualnym, jak i społecznym. Program wyznacza strategiczne kierunki działań w zakresie profilaktyki, interwencji oraz reintegracji, koncentrując się na wsparciu osób doświadczających przemocy oraz oddziaływaniu na osoby ją stosujące. Został opracowany w oparciu o analizę lokalnych potrzeb i obowiązujące przepisy prawa, a jego celem jest stworzenie spójnego i efektywnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Istotnym elementem programu jest także rozwój współpracy międzyinstytucjonalnej oraz podnoszenie świadomości społecznej;
- prowadzenie całorocznej **grupy wsparcia dla osób doznających przemocy domowej**, spotykającej się dwa razy w miesiącu. W 2025 r. z uczestnictwa w grupie skorzystało 16 kobiet z Powiatu Szczecineckiego;
- realizacja **programu psychologiczno-terapeutycznego** dla osób doznających przemocy domowej, obejmującego 60 godzin zajęć. Udział wzięło 12 osób;
- świadczenie **poradnictwa specjalistycznego** dla osób doznających przemocy oraz osób stosujących przemoc domową. W 2025 r. z poradnictwa skorzystało 454 osoby;
- w 2025 r. pracownicy PCPR wszczęli **7 procedur „Niebieskiej Karty”**, w 3 przypadkach zwrócono się do Sądu Rejonowego w Szczecinku o wgląd w sytuację rodziny, a także wystosowano jedno zawiadomienie do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa;

- do udziału w programach **korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych** zgłosiło się łącznie 55 osób (12 kobiet i 43 mężczyzn), zarówno na podstawie skierowań zespołów interdyscyplinarnych, jak i zgłoszeń własnych;
- prowadzenie **dwóch edycji programu korekcyjno-edukacyjnego** dla osób stosujących przemoc domową. W pierwszej edycji uczestniczyło 15 osób (7 kobiet, 8 mężczyzn), ukończyło ją 12 osób (6 kobiet, 6 mężczyzn). Druga edycja rozpoczęła się z udziałem 15 osób (13 mężczyzn, 2 kobiety), a ukończyło ją 9 mężczyzn;
- realizacja **programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową**, w którym wzięło udział 15 osób (6 kobiet, 9 mężczyzn). Program ukończyło 11 osób (5 kobiet, 6 mężczyzn). Uczestnicy programów mają możliwość dalszego wsparcia w ramach programów wspierających dla osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny;
- przeprowadzenie **dwóch edycji „Szkoły dla rodziców”** w wymiarze 30 godzin każda, zakończonej wydaniem zaświadczeń. Szkołę ukończyły 24 osoby. Warsztaty mają na celu promowanie i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych wobec dzieci zagrożonych przemocą domową.
- prowadzenie **hostelu dla osób w sytuacji kryzysowej**, ze szczególnym uwzględnieniem osób doświadczających przemocy. Hostel dysponuje 5 miejscami, a osoby kierowane są także objęte wsparciem pracownika socjalnego i psychologa;
- w 2025 r., z inicjatywy **Zakładu Karnego w Czarnem**, nawiązano współpracę z PCPR w zakresie przeciwdziałania przemocy, profilaktyki uzależnień, rozwijania umiejętności poznawczych i społecznych oraz zapobiegania negatywnym skutkom izolacji więziennej. W ramach porozumienia pracownicy Centrum przeprowadzili cykl trzech dwugodzinnych zajęć edukacyjnych w Zakładzie Karnym w Szczecinku, mających na celu zwiększenie świadomości uczestników w zakresie mechanizmów przemocy i kształtowanie postaw sprzyjających jej zapobieganiu;
- cykliczne **upowszechnianie informacji** o możliwościach i formach wsparcia, w tym medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, a także miejsc realizujących programy dla osób stosujących przemoc. Aktualne bazy danych udostępniane są na stronach Starostwa Powiatowego i PCPR w Szczecinku oraz przesyłane dwa razy w roku do właściwych instytucji: sądów rejonowych, prokuratur, Policji, Żandarmerii Wojskowej i gmin powiatu;
- pracownik socjalny Punktu Interwencji Kryzysowej dysponuje **telefonem zaufania** czynnym w godzinach pracy Centrum, a także rozpowszechniane są całodobowe numery kontaktowe.

8. REALIZACJA PROJEKTÓW FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW UE

Projekt „Regionalne Centrum Kryzysowe”

Projekt „Regionalne Centrum Kryzysowe” realizowany będzie w latach 2024-2029 przez Lidera – Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego w partnerstwie m.in. z Powiatem Szczecineckim. Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus; Priorytet FEPZ.06 Fundusze Europejskie na rzecz aktywnego Pomorza Zachodniego 2021-2027, Działanie 6.23 Usługi wczesnej interwencji kryzysowej oraz usługi dla osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych wykluczeniem mieszkaniowym.

Głównym celem projektu jest utworzenie w regionie profesjonalnej sieci punktów, w których mieszkańcy mogą bezpłatnie i bez skierowania skorzystać z profesjonalnych usług z obszaru interwencji kryzysowej/psychologicznej dla osób w trakcie i po przebytych kryzysie psychicznym.

Rezultatem projektu będzie zwiększenie dostępności miejsc świadczących usługi wsparcia. W ramach działań projektu powstanie u parterów 8 bliźniaczych punktów tzw. Regionalnych Centrów Kryzysowych (RCK), w których będzie pracować kadra przygotowana do reakcji w chwilach kryzysów życiowych. W RCK realizowane będą zadania w obszarze poradnictwa i wsparcia z zakresu wczesniej interwencji kryzysowej, wsparcia psychologicznego i psychoedukacji świadczonych w formie ambulatoryjnej oraz wizyt w środowisku w miejscu pobytu osób wymagających wsparcia.

W ramach projektu w 2025 r. zrealizowano m.in.:

- remont, adaptacja i wyposażenie pomieszczeń,
- zakup samochodu przeznaczonego dla grupy specjalistów świadczących wsparcie mobilne,
- zatrudnienie kadry specjalistów świadczących usługi wsparcia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku w ramach projektu Regionalne Centrum Kryzysowe objęło wsparciem łącznie 209 osób będących w trakcie bądź po przebytych kryzysie.

W ramach projektu zostały przeprowadzone następujące działania:

- wsparcie psychologiczne,
- wsparcie terapeuty uzależnień,
- wsparcie terapeuty rodzinnego
- grupa wsparcia dla rodziców z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi
- warsztaty socjoterapeutyczne dla dzieci.

W 2026 r. planowane jest kontynuowanie grupy wsparcia dla rodziców oraz przeprowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci. Budżet projektu dla PCPR na cały okres realizacji wynosi 4 776 000,00 zł z czego w roku 2025 wydatkowano 1 548 295,36 zł.

Projekt „Regionalna Sieć Diagnostyczno-Terapeutyczna”

Projekt „Regionalna Sieć Diagnostyczno-Terapeutyczna” realizowany będzie w latach 2024-2028 przez Lidera – Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego w partnerstwie m.in. z Powiatem Szczecineckim. Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus; Priorytet FEPZ.06 Fundusze Europejskie na rzecz aktywnego Pomorza Zachodniego 2021-2027, Działanie 6.22 Kompleksowe wsparcie na rzecz rodziny – typ 3.

Głównym celem projektu pn. „Regionalna Sieć Diagnostyczno-Terapeutyczna” jest utworzenie sieci ośrodków diagnostyczno-terapeutycznych oraz terapeutycznych oferujących kompleksowe wsparcie dla rodzin zastępczych i adopcyjnych dotkniętych problemem FASD i innymi deficytami rozwojowymi. W Szczecinku jako jedyne na terenie województwa zachodniopomorskiego zostanie uruchomione Centrum Diagnostyczno-Terapeutycznego, co zapewni zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług z zakresu diagnozy i terapii dzieci i młodzieży oraz wzrost świadomości społecznej na temat szkodliwości alkoholu dla zdrowia kobiety oraz przebiegu ciąży.

We wrześniu 2025 r. oficjalnie została zakończona adaptacja I piętra budynku Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku na potrzeby Centrum Diagnostyczno-Terapeutycznego. Ostateczny wygląd pomieszczeń oraz wyposażenie zostało objęte standaryzacją na wzór Zachodniopomorskiej Fundacji Pomocy Rodzinie „Tęcza Serc” w Szczecinie. Pomieszczenia są utrzymane w neutralnej kolorystyce, bez zbędnych ozdób i przedmiotów, aby nie rozpraszały dzieci podczas terapii. W b.r. oddano do użytku m.in. dwa gabinety logopedyczne, sale do terapii funkcji wykonawczych, sale do SI oraz trzy gabinety terapeutyczne. Ponadto, beneficjenci projektu mają możliwość skorzystania z otwartej poczekalni wraz z aneksem kuchennym. Na korytarzu rozprowadzone jest nagłośnienie, które ma za zadanie zachowanie intymności w salach terapeutycznych. W skład kadry Centrum wchodzi: psycholog, pedagog, logopeda, terapeuta rehabilitacyjny oraz terapeuta SI. W roku 2025 objętych wsparciem zostało 60 osób. Aktualnie dzieci mogą korzystać z terapii SI, rehabilitacyjnej, słuchowej, logopedycznej, pedagogicznej, psychologicznej. Budżet projektu dla PCPR na cały okres realizacji to: 3 713 070 zł, z czego w roku 2025 wydatkowano 790 714,31 zł.

9. POTRZEBY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ NA LATA NASTĘPNE

We współczesnym świecie, naznaczonym licznymi kryzysami i zmianami systemowymi, pomoc społeczna odgrywa szczególnie istotną rolę. Jej podstawowym zadaniem jest budowanie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, tworzenie warunków sprzyjających godnemu życiu oraz zaspokajaniu potrzeb lokalnych społeczności. Kluczowe znaczenie ma także wspieranie rodziny w pełnieniu jej funkcji oraz otaczanie szczególną troską osób z niepełnosprawnościami. Efektywna realizacja tych celów wymaga sprawnie działającej infrastruktury materialnej i instytucjonalnej oraz wysoko wykwalifikowanej kadry pracowników socjalnych. Działania podejmowane przez pracowników pomocy społecznej wykraczają poza wypłatę świadczeń pieniężnych obejmują przede wszystkim pracę socjalną oraz wdrażanie instrumentów aktywizujących, ukierunkowanych na usamodzielnienie beneficjentów.

Analiza obecnego stanu wskazuje, że w Powiecie Szczecineckim funkcjonuje dobrze rozwinięta infrastruktura socjalna. Niemniej jednak widoczna jest potrzeba dalszego rozwoju w obszarach wspierania osób z niepełnosprawnościami, rodzinnej pieczy zastępczej oraz specjalistycznego poradnictwa, które powinno być coraz szerzej dostępne dla mieszkańców powiatu. System pomocy społecznej w powiecie tworzą placówki współpracujące ze sobą i wzajemnie uzupełniające swoje działania. Osoby z niepełnosprawnościami oraz inne znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej otrzymują niezbędne wsparcie. Dlatego tak istotne jest zapewnienie ciągłości i wysokiego poziomu świadczonych usług, by w pełni odpowiadały one na potrzeby lokalnej społeczności. Rosnące koszty utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz wymagania związane ze standaryzacją usług wskazują na konieczność rozwijania rodzinnych form pieczy zastępczej. Szczególnie istotne jest tworzenie zarówno zawodowych, jak i niezawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka. Ważnym obszarem wsparcia pozostaje również rozwój specjalistycznego poradnictwa na poziomie gminnym, a także wdrażanie programów profilaktycznych, które pomogą rodzinom nabywać umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych. Takie działania mogą w wielu przypadkach zapobiec konieczności rozdzielania dzieci od rodziców biologicznych.

Szczególną uwagę samorządu powiatowego przyciąga sytuacja osób z niepełnosprawnościami, zwłaszcza tych z zaburzeniami psychicznymi. Wiele z tych osób nie jest w stanie samodzielnie

funkcjonować w środowisku i wymaga całodobowej opieki, co uzasadnia potrzebę rozważenia utworzenia specjalistycznego domu pomocy społecznej dostosowanego do ich potrzeb.

Należy podkreślić, iż Powiat Szczecinecki pozyskał środki unijne na uruchomienie trzeciego w powiecie warsztatu terapii zajęciowej w Bornem Sulinowie. Pozwoli to na zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami z gminy Borne Sulinowo zajęć terapeutycznych i warsztatowych umożliwiających wejście na rynek pracy.

Ważnym elementem systemu wsparcia jest również Zakład Aktywności Zawodowej, który stanowi pomost pomiędzy warsztatami terapii zajęciowej a zakładami pracy chronionej. Uczestnicy warsztatów powinni mieć możliwość kontynuowania terapii i podejmowania zatrudnienia właśnie w zakładach aktywności zawodowej. Taka ścieżka daje poczucie celu i sensu terapii, a możliwość realnego zatrudnienia znacząco zwiększa motywację oraz skuteczność procesu rehabilitacji zawodowej nie tylko wśród osób z niepełnosprawnościami.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w SZCZECINKU
mgr Małgorzata Kubiak-Horniańska

Spis tabel:

Tabela nr 1.1. Wysokość wydatków na projekty unijne w latach 2024-2026.

Tabela 1.2. Wysokość oraz struktura procentowa wydatków na rodzinną pieczę zastępczą w latach 2024-2026.

Tabela nr 1.3 Zestawienie projektów realizowanych w roku 2025 przez PCPR.

Tabela nr 3.1. Ilość osób korzystających z dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych w roku 2025 oraz kwota wydatkowanych środków.

Tabela nr 3.2. Ilość osób korzystających z dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w roku 2025 oraz kwota wydatkowanych środków.

Tabela nr 3.3. Ilość osób korzystających z dofinansowania do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów w roku 2026 oraz środki wykorzystane na te cele.

Tabela nr 3.4. Ilość osób korzystających z dofinansowania do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny w roku 2024 oraz środki wykorzystane na te cele.

Tabela nr 3.5. Ilość osób korzystających z dofinansowania sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych w roku 2025 oraz środki wykorzystane na te cele.

Tabela nr 3.6. Kwota wypłaconych środków finansowych w podziale na obszary i zadania w ramach programu „Aktywny Samorząd” w roku 2025 r.

Tabela nr 3.7. Środki finansowe przyznane na realizację programu.

Tabela nr 3.8. Kwota oraz źródło środków finansowych przeznaczonych dla poszczególnych Warsztatów Terapii Zajęciowej w 2025 r.

Tabela nr 3.9. Środki finansowe przeznaczone na „Zajęcia Klubowe w WTZ” w okresie 01.02.2025-31.01.2026.

Tabela nr 5.1. Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej z podziałem na miejsce ich pochodzenia – stan na 31.12.2025 r.

Tabela nr 5.2. Struktura wpływów i wydatków na wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Spis wykresów:

Wykres 5.1. Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej z podziałem na powiaty stan na 31.12.2025 r.

**Załącznik do Sprawozdania z działalności
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku za rok 2025**

SPRAWOZDANIE ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA ROK 2025

Z dniem 01 stycznia 2012 r. wprowadzono w życie ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W ramach ustawy powołano organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którym mogła pozostać jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania na podstawie art. 190 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Na podstawie Zarządzenia Starosty Szczecineckiego nr 44/2011 z dnia 30.04.2011r. organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Szczecineckiego zostało wyznaczone Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku. W związku z tym, działając na podstawie art. 76 ust 2 ustawy, dokonano zmiany struktury organizacyjnej jednostki i powołano zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

1. prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
2. kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
3. organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 3a. zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka;
4. organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
5. zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
6. zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
7. organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
8. współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, centrum usług społecznych, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
9. prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;

10. zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
11. dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
12. prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę;
13. przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w **art. 42 warunki powierzenia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka** ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
14. zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
- 14a zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;
15. **przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;**
16. zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
17. organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku;
18. wprowadzanie danych do rejestru, o którym mowa w **art. 38d rejestry tworzone przez ministra właściwego do spraw rodziny** ust. 1, ich aktualizacja i usuwanie.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- **Rodzina zastępcza spokrewniona** – przyjmuje dziecko na podstawie orzeczenia sądu, tworzona jest przez wstępnych lub rodzeństwo dziecka, przysługują jej świadczenia finansowe na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka;
- **Rodzina zastępcza niezawodowa** – przyjmuje dziecko na podstawie orzeczenia sądu, tworzona jest przez osoby, które nie są wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, przysługują jej świadczenia pieniężne na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka, w rodzinie zastępczej niezawodowej umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (wyjątkiem jest liczne rodzeństwo);
- **Rodzina zastępcza zawodowa** – przyjmuje dziecko na podstawie orzeczenia sądu, tworzona jest przez osoby, które nie są wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, oprócz świadczenia pieniężnego na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka otrzymuje także wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w rodzinie tej umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa).

Ponadto, rodzina zastępcza zawodowa może zostać zakwalifikowana jako:

- **rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego** – przyjmuje dziecko na podstawie orzeczenia sądu, w przypadku, gdy dziecko zostało doprowadzone przez policję lub straż graniczną, na wniosek rodziców dziecka lub innej osoby, w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie;
- **rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna** – umieszcza się w niej w szczególności dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności; dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich; małoletnie matki z dziećmi.

W rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej nie można w tym samym czasie umieścić dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Obok rodziny zastępczej drugą formą rodzinnej pieczy zastępczej jest **rodzinny dom dziecka**. W tym samym czasie może w nim przebywać nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem jest również liczne rodzeństwo).

Rodzinę zastępczą lub rodzinny dom dziecka tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, u których umieszczono dziecko w celu sprawowania nad nim pieczy zastępczej.

Wykres nr 1. Model rodzinnej pieczy zastępczej.

Źródło: Opracowanie własne.

Rodzina zastępcza oraz rodzinny dom dziecka zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie, w szczególności:

- traktują dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej;
- zapewniają dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych;
- zapewniają kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych;
- zapewniają rozwój uzdolnień i zainteresowań;
- zaspokajają jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne;
- zapewniają ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka;
- umożliwiają kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.

Rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka współpracują z ośrodkiem adopcyjnym, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które:

- dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;
- nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;
- wypełniają obowiązek alimentacyjny - w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
- nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;
- są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone:
a) zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia wystawionym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2527) oraz b) opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawioną przez psychologa, który posiada co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia oraz 2-letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym;
- przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z tym, że w przypadku cudzoziemców ich pobyt jest legalny;
- zapewnią odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym: a) rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego, b) właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań, c) wypoczynku i organizacji czasu wolnego.
- nie figurują w bazie danych Rejestru Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

Pełnienie funkcji rodziny zastępczej niezawodowej lub zawodowej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestęstwo. W przypadku rodziny zastępczej niezawodowej co najmniej jedna osoba tworząca tę rodzinę musi posiadać stałe źródło dochodów. Powyższe okoliczności, ustala się na podstawie przeprowadzonej przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej.

Tabela nr 1. Rodzinna piecza zastępcza na terenie Powiatu Szczecineckiego.

Wyszczególnienie			Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna	Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	Rodzinny dom dziecka
Rodzinna piecza zastępcza ogółem		01	60	28	2	0	3	13
b)								
w tym na wsi		02	19	13	1	0	1	10
z wiersza 01 rodzinna piecza zastępcza z przyjętymi dziećmi	bez przyjętych dzieci	03	0	0	0	0	1	0
	1 dzieckiem	04	47	16	1	0	0	0
	2 dzieci	05	11	6	0	0	0	0
	3 dzieci	06	1	3	0	0	1	0
	4 dzieci	07	0	2	1	0	0	1
	5 dzieci	08	1	0	0	0	0	1
	6 dzieci	09	0	0	0	0	1	3
	7 dzieci	10	0	0	0	0	0	1
	8 dzieci i więcej	11	0	1	0	0	0	7
z wiersza 01	osoby samotne	12	36	10	1	0	1	0
	małżeństwa	13	24	18	1	0	2	13
	cudzoziemcy	14	0	0	0	0	0	0
z wiersza 01 osoby pełniące funkcję rodzinnej pieczy zastępczej w wieku (w przypadku małżeństw osoba młodsza)	do 21 lat	15	1	0	0	0	0	0
	22 – 30	16	5	2	0	0	0	0
	31 – 40	17	2	11	0	0	0	1
	41 – 50	18	7	11	1	0	1	4
	51 – 60	19	10	2	0	0	1	6
	61 – 70	20	23	2	0	0	1	2
	71 lat i więcej	21	12	0	1	0	0	0
Rodzinna piecza zastępcza ogółem		22	75	33	2	0	3	13
a), d)								
w ciągu roku sprawozdawczego								

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS stan na 31.12.2025 r.

a) Rodzinę zastępczą oraz rodzinny dom dziecka powinien wykazywać powiat, którego starosta podpisał umowę o pełnienie tej funkcji.

b) Wliczamy również rodziny i rodzinne domy dziecka, w których przebywają wyłącznie osoby pełnoletnie na zasadach określonych w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r., poz. 49).

d) Wykazujemy łącznie z jednostkami działającymi na koniec roku sprawozdawczego (wiersz 01).

Tabela nr 2. Rodzinna piecza zastępcza na terenie Powiatu Szczecineckiego.

Wyszczególnienie		Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna	Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	Rodzinny dom dziecka
0		1	2	3	4	5	6
Liczba nowych rodzin zastępczych, z tego	01	12	7	1	0	0	1
oczekujących na dziecko	02	0	0	0	0	0	0
Liczba wolnych miejsc w rodzinach	03	0	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie na podstawie danych na dzień 31.12.2025 r.

Tabela nr 3. Rodzinna piecza zastępcza na terenie Powiatu Szczecineckiego

Wyszczególnienie		Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna	Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	Rodzinny dom dziecka
0		1	2	3	4	5	6
Liczba rozwiązanych form pieczy zastępczej	01	15	5	0	0	0	0
w tym z powodu	02						
przekwalifikowania w inną formę pieczy		0	0	0	0	0	0
zastrzeżeń lub negatywnej oceny rodziny		0	0	0	0	0	0
rezygnacji z pełnionej funkcji		2	0	0	0	0	0
usamodzielnienia się dziecka		5	1	0	0	0	0
powrotu dziecka do rodziców		5	2	0	0		0
adopcji dziecka		0	0	0	0	0	0
inne (np. brak faktycznej opieki, zmiana miejsca zam.)		3	2	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie na podstawie danych na dzień 31.12.2025 r.

Wnioski z analizy roku 2025:

- Rodziny zastępcze spokrewnione - tworzone przez wstępnych lub rodzeństwo dziecka:
 - Liczba rodzin zastępczych spokrewnionych na koniec roku 2025 wyniosła 60, z czego większość stanowią osoby samotne;
 - Największą grupą wiekową spokrewnionych rodzin zastępczych stanowią osoby w przedziale 51-70 lat (zwykle dziadkowie), które pełnią powyższą funkcję dla jednego bądź dwojga dzieci.
- Rodziny zastępcze niezawodowe:
 - Liczba rodzin zastępczych niezawodowych na koniec roku 2025 wyniosła 28, z czego większość stanowią małżeństwa;
 - Największą grupą wiekową niezawodowych rodzin zastępczych stanowią osoby w przedziale 31-50 lat (zwykle wujostwo), które pełnią powyższą funkcję dla jednego bądź dwojga dzieci.

3. Rodziny zastępcze zawodowe:

- Liczba rodzin zastępczych zawodowych na koniec roku 2025 wyniosła 5, z czego większość to zawodowe rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego, zwykle małżeństwa;
- Największą grupą wiekową zawodowych rodzin zastępczych stanowią osoby w przedziale 31-50 lat, a następnie 51-60 lat (są to osoby obce względem dzieci), które pełnią powyższą funkcję dla jednego bądź trojga dzieci.

4. Rodzinne domy dziecka:

- Na terenie Powiatu Szczecineckiego w 2025 r. funkcjonowało 13 rodzinnych domów dziecka, które prowadzą małżeństwa. Odnotowano wzrost liczby funkcjonujących rodzinnych domów dziecka;
 - Największą grupą wiekową prowadzących rodzinny dom dziecka, stanowią osoby w przedziale wiekowym 41-60 lat, w których przebywa od pięciorga dzieci.
5. W roku 2025, utworzono 21 nowych form pieczy zastępczej. Z czego przekształcono dwie rodziny zastępcze w zawodowe rodziny w tym 1 rodzinny dom dziecka, podpisując stosowną umowę.
 6. Ostatecznie, w roku 2025 na terenie Powiatu Szczecineckiego funkcjonowało 5 zawodowych rodzin zastępczych oraz 13 rodzin prowadzących rodzinny dom dziecka. Starosta kontynuował również umowę na zawodową specjalistyczną rodzinę zastępczą w Cieszynie dla jednego niepełnosprawnego dziecka pochodzącego z terenu powiatu szczecineckiego.
 7. Analiza potencjalnej liczby wolnych miejsc w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Szczecineckiego wykazała brak możliwości umieszczenia w pieczy rodzinnej dzieci z terenu innych powiatów.
 8. W roku 2025 20 rodzin zastępczych zostało rozwiązanych, zwykle z uwagi na naturalne usamodzielnienie się wychowanków oraz wykonane prace na rzecz powrotu dzieci do domu rodzinnego.

Tabela nr 4. Rodzinna piecza zastępcza na terenie Powiatu Szczecineckiego.

Wyszczególnienie		Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna	Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	Rodzinny dom dziecka	
0		1	2	3	4	5	6	
Dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej		23	77	53	5	-	9	95
z wiersza 23 w wieku:	0	24	0	4	0	-	2	1
	1 – 3	25	4	8	3	-	1	4
	4 – 6	26	9	6	1	-	2	12
	7 – 13	27	25	21	0	-	4	47
	14 – 17	28	27	11	1	-	0	23
	18 – 24	29	12	3	0	-	0	8
z wiersza 23	dziewczęta	30	41	29	2	-	4	53
	w tym małoletnie matki	31	0	0	0	0	0	0
	sieroty ^{a)}	32	5	0	0	0	0	0
	cudzoziemcy	33	0	0	1	0	0	0
	w tym w wieku 0-17 lat	34	0	0	1	0	0	0
Posiadające orzeczenie o niepełnosprawności albo o znacznym lub		35	4	6	0	0	0	15

umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (wydane przez Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności)								
Umieszczone na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969)		36	0	0	0	0	0	0
z wiersza 22	Dzieci, które po raz pierwszy zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej w ciągu roku sprawozdawczego	37	12	16	0	0	26	10
	Dzieci, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą (do 18 roku życia) w ciągu roku sprawozdawczego	38	15	14	2	0	23	7
z wiersza 38	Powrócili do rodziny naturalnej	39	9	4	0	0	4	3
	umieszczone w innej formie rodzinnej pieczy zastępczej (nie opuściły pieczy)	40	4	6	0	0	15	4
	przekazane do adopcji	41	0	2	0	0	2	0
	umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	42	0	0	2	0	0	0
	umieszczone w domu pomocy społecznej	43	0	0	0	0	0	0
	inny powód	44	2	2	0	0	2	0
z wiersza 22	Osoby pełnoletnie, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą	45	5	2	0	0	0	3
z wiersza 45	usamodzielnione ^{b)}	46	0	0	0	0	0	0
		powrócili do rodziny naturalnej, krewnych						
	Inne	47	0	0	0	0	0	0
		założyły własne gospodarstwo domowe						
niesamodzielnione	48	0	0	0	0	0	0	
	49	5	2	0	0	0	3	

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS (stan na 31.12.2025 r.)

^{a)} Gdy oboje rodzice nie żyją.

^{b)} Wykazuje powiat osiedlenia udzielający pomocy rzeczowej i mieszkaniowej. Osoba usamodzielniona to osoba, której proces usamodzielniania został zakończony, tzn. opuściła rodzinną pieczę zastępczą i otrzymała świadczenia wymienione w art. 140 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Tabela nr 5. Napływ dzieci po raz pierwszy z terenu własnego i innego powiatu w roku 2025.

Wyszczególnienie		Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna	Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	Rodziny dom dziecka
0		1	2	3	4	5	6
Napływ dzieci* w tym z:	01	12	16	0	0	26	10
Gminy Szczecinek	02	0	0	0	0	0	0
Gminy Barwice	03	1	4	0	0	4	0
Gminy Borne Sulinowo	04	2	0	0	0	3	2
Gminy Biały Bór	05	0	0	0	0	0	0
Gminy Grzmiąca	06	0	0	0	0	1	0
Miasta Szczecinek	07	7	9	0	0	18	6
z terenu innych powiatów na teren Powiatu Szczecineckiego	08	2	3	0	0	0	2
Napływ dzieci z terenu Powiatu Szczecineckiego na teren innego powiatu	09	5	3	0	0	0	0
Gminy Szczecinek	10	0	0	0	0	0	0
Gminy Barwice	11	0	1	0	0	0	0
Gminy Borne Sulinowo	12	0	0	0	0	0	0
Gminy Grzmiąca	13	0	0	0	0	0	0
Miasta Szczecinek	14	4	2	0	0	0	0
Gmina Biały Bór	15	1	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie na podstawie informacji dotyczącej procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej.

*dzieci umieszczone po raz pierwszy oraz umieszczone w wyniku zmiany rodziny zastępczej do innej formy pieczy.

Wnioski z analizy roku 2025:

1. Dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych spokrewnionych

- Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych **na koniec roku 2025** wyniosła **77** (odnotowano spadek do roku ubiegłego), w zdecydowanej większości to dzieci znajdujące się w przedziale wiekowym między 7 a 17 lat, co utrzymuje się na tym samym poziomie do roku ubiegłego;
- W przeciągu roku, po raz pierwszy umieszczono w spokrewnionych rodzinach zastępczych 12 dzieci (odnotowano spadek do roku ubiegłego), jednocześnie w przeciągu roku odeszło 20 wychowanków (odnotowano wzrost do roku ubiegłego);
- W okresie sprawozdawczym: 15 rodzin spokrewnionych zostało rozwiązanych, w tym, 2 rodziny z uwagi na złożoną rezygnację z pełnionej funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, 5 rodzin z uwagi na usamodzielnienie się dziecka, 5 rodzin z uwagi na powrót dziecka do rodziców. Ponadto, pozostałe rozwiązania rodzin zastępczych wynikały z zmiany miejsca zamieszkania.

2. Dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych niezawodowych

- Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych niezawodowych **na koniec roku 2025** wyniosła **53** (odnotowano wyraźny wzrost do roku ubiegłego), w różnym przedziale wiekowym;

- W przeciągu roku po raz pierwszy umieszczono w niezawodowych rodzinach zastępczych 16 dzieci (odnotowano wzrost do roku ubiegłego), jednocześnie w przeciągu roku odeszło 16 wychowanków (odnotowano wzrost do roku ubiegłego);
 - W okresie sprawozdawczym: 5 rodzin zastępczych niezawodowych zostało rozwiązanych w tym, 2 rodziny z uwagi na powrót dziecka do rodziców i usamodzielnienie wychowanka. Pozostałe rozwiązania rodzin zastępczych wynikały ze zmianą miejsca zamieszkania.
3. Dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych zawodowych
- W 5 zawodowych rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Szczecineckiego **na koniec roku 2025** funkcjonowało **14 dzieci**, które są względem rodzin osobami niespokrewnionymi. W zdecydowanej większości są to dzieci znajdujące się w przedziale wiekowym między 0 a 13 rokiem życia (odnotowano wyraźny wzrost liczby dzieci do roku ubiegłego);
 - W przeciągu roku po raz pierwszy umieszczono w zawodowych rodzinach zastępczych 26 dzieci (odnotowano wyraźny wzrost do roku ubiegłego), jednocześnie odeszło 25 wychowanków (odnotowano spadek do roku ubiegłego);
 - 2 dzieci zostało umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej.
4. Dzieci umieszczone w rodzinnych domach dziecka
- W 13 rodzinnych domach dziecka na terenie Powiatu Szczecineckiego **na koniec roku 2025** funkcjonowało 95 dzieci, które są względem rodzin osobami niespokrewnionymi (odnotowano wzrost do roku ubiegłego). W zdecydowanej większości są to dzieci znajdujące się w przedziale wiekowym między 7 a 17 rokiem życia.
 - W przeciągu roku, po raz pierwszy umieszczono 10 nowych dzieci w rodzinnych domach dziecka (odnotowano spadek do roku ubiegłego).
 - 10 dzieci opuściło rodzinne domy dziecka z uwagi na powrót do rodziny naturalnej lub przekazania do innej formy pieczy zastępczej.

Z dniem 25.06.2020 r. uchwałą Zarządu Powiatu Szczecineckiego wprowadzono nowy Regulamin Organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, w którym zmieniono strukturę organizacyjną jednostki.

W skład zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2025 wchodził:

- kierownik ds. rodzinnej pieczy zastępczej;
- trzech specjalistów pracy socjalnej;
- czterech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej;
- pedagoga oceniającego sytuację dziecka i pedagoga kwalifikującego rodzinę zastępczą;
- dwóch psychologów oceniających;
- dwóch psychologów wspierających.

I. Jednym z podstawowych zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających

gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, a także prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Przeprowadzenie postępowań względem kandydatów na rodziny zastępcze umożliwia umieszczenie dzieci w pieczy rodzinnej oraz właściwą ocenę zasadności pobytu dziecka w tej formie pieczy zastępczej podczas trwającego postępowania sądowego. W celu przeprowadzenia właściwego postępowania diagnostycznego gromadzono stosową dokumentację, przeprowadzono badania psychologiczne oraz sporządzano analizę sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej.

IA Przez pozyskiwanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej rozumie się podejmowanie działań przez zespół rodzinnej pieczy zastępczej, zmierzających do wskazania kandydatów na rodzinę zastępczą poprzez analizę sytuacji rodzinnej dziecka oraz możliwość wsparcia małoletniego w najbliższym środowisku rodzinnym. W tym celu, prowadzona jest przez pracowników dogłębna praca środowiskowa odbywająca się w rodzinie biologicznej, a w kolejnym etapie wykorzystywana jest metoda poszukiwania kandydatów na rodzinę zastępczą przy pomocy grupy rodzinnej.

Przez pozyskiwanie rozumie się również prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych zmierzających do pozyskania kandydatów zgłaszających gotowość pełnienia funkcji rodziny zastępczej, względem dzieci, które nie mogą być wychowywane w najbliższym środowisku rodzinnym, a w tym między innymi poprzez ulotki, kalendarze, plakaty, filmy krótkometrażowe, spotkania z grupami społecznymi.

W 2025 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku pozyskało dodatkowo dofinansowanie do projektu pn. Lokalne Kampanie Społeczne współfinansowanego z Fundacją EY, której głównym celem było zorganizowanie spotkań z sołtysami poszczególnych gmin powiatu szczecineckiego. Podczas spotkań przedstawiona została aktualna sytuacja na terenie każdej z min z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej, zapoznano uczestników z prowadzącymi rodzinny dom dziecka, omówiono potrzeby powiatu oraz podkreślono rolę każdego z Sołtysów jako lidera lokalnej społeczności, który może realnie wpłynąć na wsparcie rodziny i dziecka zamieszkującego w jego sołectwie.

Ponadto, poprzez pozyskiwanie rozumie się również zadbanie o funkcjonujące rodziny zastępcze, które swoją postawą i zaangażowaniem są nieodzownym elementem rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej poprzez stosowanie metody pn. „Podaj Dalej”. Dlatego też jednym z głównych działań podjętych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku był wypracowany projekt uchwały wprowadzającej podwyżki wynagrodzeń dla zawodowych rodzin zastępczych. Zaplanowano przyjęcie uchwały przez Radę Powiatu w roku 2026

W celu zabezpieczenia dziecku najbliższego środowiska zastępczego, **w roku 2025 przeprowadzono 31** analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej wśród kandydatów na rodziny zastępcze.

IB Przez szkolenie rozumie się organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, które odbywają się na terenie powiatu szczecineckiego, ale również mogą zostać zorganizowane poza jego granicami. Kandydat do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka może odbyć szkolenie, po otrzymaniu od organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wstępnej pozytywnej kwalifikacji dokonanej na podstawie oceny spełniania warunków, o których mowa w **art. 42** ustawy.

Kandydaci są obowiązani posiadać świadectwo ukończenia szkolenia organizowanego przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej lub prowadzonego przez ośrodek adopcyjny. Program szkolenia, minister właściwy do spraw rodziny, zatwierdza na okres 5 lat, na wniosek podmiotu prowadzącego szkolenie.

Szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka z założenia organizowane są zwyczajowo raz w roku przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku.

Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, rodziny zastępczej zawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka mogą zostać skierowani na szkolenie organizowane przez ośrodek adopcyjny. W przypadku niepozyskania grupy szkoleniowej, w ramach zawartego porozumienia, kandydat do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, rodziny zastępczej zawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka może zostać skierowany do innego powiatu organizującego stosowne szkolenie.

W roku 2025 kandydaci na rodziców zastępczych zostali objęci wsparciem następujących szkoleń:

- Szkoleniem pn. „Przyjazny Dom” zatwierdzone decyzją Ministra Rodziny i Polityki Społecznej Nr 12/2023/RZ prowadzone przez Ośrodek Adopcyjny Stowarzyszenia Rodzin Katolickich w Szczecinie;
- Szkolenie pn. „Projekt Rodzina” zatwierdzone decyzją Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej Nr 7/2025/RZ prowadzone przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wałczu.

IC Kwalifikowanie – na wniosek kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, który posiada świadectwo ukończenia szkolenia, organizator rodzinnej pieczy zastępczej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata wydaje zaświadczenie kwalifikacyjne zawierające potwierdzenie ukończenia tego szkolenia oraz spełniania warunków, o których mowa w **art. 42** ustawy.

W 2025 r. kontynuowano przyjętą praktykę związaną z kwalifikowaniem nowych zawodowych rodzin zastępczych. Założono, że rodziny posiadające odpowiednie predyspozycje, obejmujące pieczę zastępczą troje niespokrewnionych dzieci należy objąć procedurą zakwalifikowania na zawodową rodzinę zastępczą w celu podpisania stosownej umowy. W tym celu, w roku 2025 względem czterech rodzin niezawodowych przeprowadzono postępowanie umożliwiające udział w stosownym szkoleniu dla zawodowych rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinny dom dziecka. Dzięki temu, już w roku 2025 z jedną rodziną zawarto stosowną umowę oraz z jedną rodziną na prowadzenie rodzinnego domu dziecka, kolejne zaplanowano na pierwszy kwartał roku 2026.

Ostatecznie w roku 2025, po przeprowadzonym postępowaniu kwalifikacyjnym, odbytym szkoleniu, na wniosek kandydatów wydano:

- 10 osobom: wydano zaświadczenia kwalifikacyjne do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej;
- 4 osobom: wydano zaświadczenia kwalifikacyjne do prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 4 osobom: wydano zaświadczenia kwalifikacyjne do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej;

II. Kolejnym z podstawowych zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest wsparcie istniejących form rodzinnej pieczy zastępczych poprzez: prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej; zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;

W roku 2025 wdrożono szereg działań zmierzających do wsparcia rodzinnej pieczy zastępczej w zakresie diagnozy i terapii dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. W ramach projektu realizowanego wspólnie z liderem Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i innymi partnerami województwa zachodniopomorskiego pn. Regionalna Sieć Diagnostyczno–Terapeutyczna wdrożono nieodpłatne świadczenia usług kompleksowej terapii dla dzieci z zespołem FAS i innymi zaburzeniami rozwojowymi. W tym celu, na wzór i według standaryzacji Zachodniopomorskiej Fundacji Pomocy Rodzinie Tęczy Serc na terenie województwa zachodniopomorskiego powstały cztery centra terapeutyczne, w tym w Szczecinku diagnostyczno–terapeutyczne. Dostępność usług przewidziana jest od poniedziałku do soboty w godzinach od 8.00 do 20.00.

I. Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;

W celu realizacji ustawowego zadania, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku zatrudnia dwóch psychologów wspierających oraz radcę prawnego. W ustalonych indywidualnie terminach i godzinach prowadzone są spotkania, zgodnie z potrzebami zgłaszających, które odbywają się na terenie tut. Centrum jak i w miejscu prowadzenia rodziny zastępczej.

Ponadto, w ramach działań wspierających:

- kontynuowanie projektu pn. „*Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID – 19*” dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Celem szczegółowym projektu było wsparcie dzieci w rodzinnych i instytucjonalnych podmiotach pieczy zastępczej w sytuacji zagrożenia epidemią choroby COVID-19 poprzez: zakup wyposażenia na cele realizowania zadań w trybie zdalnego nauczania oraz na zakup środków ochrony indywidualnej i wyposażenia do bezpośredniej walki z epidemią. Ostatecznie zapotrzebowano na ten cel 421 365,00 zł;
- w związku z powyższym nadal koordynowany jest obieg 90 szt. sprzętu komputerowego. Działanie ma na celu zabezpieczenie potrzeby dostępu do komputera w sytuacji konieczności rozpoczęcia nauki zdalnej lub hybrydowej przez dzieci w pieczy zastępczej;
- koordynowano działania związane z realizacją kolonii dla dzieci z rodzin zastępczych;
- z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego zorganizowano piknik rodzinny dedykowany wspólnym spędzeniem czasu dzieci z rodzin, podczas którego uczestnicy mieli okazję wziąć udział w warsztatach z pierwszej pomocy;
- z okazji Mikołajek, przy współpracy z Samorządową Agencją Promocji i Kultury w Szczecinku zaproponowano bezpłatny seans filmowy;
- zorganizowano szkolenie pn. TBRI – Interwencja Relacyjna Oparta na Zaufaniu;

- Zorganizowano szkolenie z Pierwszej Pomocy.

2. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

W celu zrealizowania powyższego zadania w roku 2025 podpisano 15 umów na rodzinę pomocową w związku z koniecznością sprawowania pieczy nad 42 dziećmi.

3. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;

Na podstawie art. 130 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka na posiedzeniu z udziałem: rodziny zastępczej; pedagogiem; psychologiem; właściwym asystentem rodziny; przedstawicielem ośrodka adopcyjnego; koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej; rodzicem dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej.

Do udziału w posiedzeniu zespołu mogą być zapraszani inni przedstawiciele jak: przedstawiciele sądu, ośrodka pomocy społecznej, policji, służby zdrowia, instytucji oświatowych oraz organizacji społecznych.

Okresowa ocena sytuacji dziecka przeprowadzana jest nie rzadziej jak co 3 miesiące w przypadku dzieci poniżej 3 roku życia oraz nie rzadziej jak co 6 miesięcy w przypadku dzieci powyżej 3 roku życia.

W roku sprawozdawczym, w stosunku do wszystkich dzieci przebywających w pieczy zastępczej przeprowadzono ocenę sytuacji dziecka zgodnie z ustawowymi terminami.

Odnotowano przeprowadzenie 496 ocen sytuacji dzieci

4. Wsparcie rodziny zastępczej w realizacji zadań przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej

W okresie sprawozdawczym jednostka zatrudniała 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy spełniają wymogi kwalifikacyjne określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Został zachowany standard stanowiący, że pod opieką jednego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej może być maksymalnie 15 rodzin.

III. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, centrum usług społecznych, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku w swojej codziennej pracy na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej współpracuje z następującymi podmiotami:

- Sądem Rejonowym w Szczecinku i ich organami pomocniczymi tj. kuratorami rodzinnymi, w celu informowania o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz sytuacji rodziny dziecka, a także współpracy w zakresie uregulowania sytuacji prawnej dziecka;
- Prokuraturą Rejonową w Szczecinku oraz Komendą Powiatową Policji, w celu przedłożenia informacji zmierzających do ustalenia możliwości popełnienia przestępstwa;
- Ośrodkami Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Szczecineckiego, w celu kompletowania dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo

rodzinnym domu dziecka, przygotowania planu pomocy dziecku, uregulowania sytuacji prawnej dziecka;

- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Szczecinku, w celu pozyskania bądź sporządzenia diagnozy psychofizycznej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej
- Szkołami na terenie Powiatu Szczecineckiego, w celu pozyskania dokumentacji szkolnej dziecka przebywającego w pieczy zastępczej oraz monitorowania sytuacji edukacyjnej
- Ośrodkami Zdrowia, mającymi na celu pozyskania dokumentacji o stanie zdrowia dziecka przebywającego w pieczy zastępczej oraz rozpoznania i zapewnienia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich
- Kościołami i związkami wyznaniowymi, a także organizacjami społecznymi w celu wsparcia funkcjonujących rodzin zastępczych w bieżącej pieczy, w tym w szczególności z:
 - a) Bursą im. Św. Stanisława Kostki prowadzona przez Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej;
 - b) Lokalnym Punktem Pomocy Pokrzywdzonym Przesłaniem w Szczecinku. Dom Parafialny przy parafii pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny ul. 3. Maja 1A
 - c) w Szczecinku;
 - d) Świetlicami środowiskowymi wspierającymi lokalną społeczność w procesie wychowania dzieci i młodzieży;
 - e) Ewangelicznym Związkiem Braterskim;
 - f) Sołtysami.
- Ośrodkiem Adopcyjnym Stowarzyszenie Rodzin Katolickich w Szczecinie, w celu zgłoszenia uregulowanej sytuacji prawnej dzieci na rzecz oceny zasadności zakwalifikowania dziecka do przysposobienia oraz rozpoczęcia procesu adopcyjnego.

Uzupełnieniem do sprawozdania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej są indywidualne sprawozdania z efektów swojej pracy przedstawione przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w danym roku.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w SZCZECINKU
mgr Małgorzata Kubiak-Horniatko

